

MUZEJ ZA IDRIJSKO IN CERKLJANSKO
Prelovčeva 9, 5280 IDRIJA

Številka: 6100-2/2026-2

**POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH
MESTNEGA MUZEJA IDRIJA – MUZEJA ZA IDRIJSKO IN CERKLJANSKO
ZA LETO 2025**

VSEBINA:

1. PREDSTAVITEV JAVNEGA ZAVODA

- 1.1 SEDEŽ MUZEJA
- 1.2 SEZNAM DISLOCIRANIH ENOT
- 1.3 OPIS SEDANJEGA POLOŽAJA
- 1.4 PREDSTAVITEV VODSTVA
- 1.5 PREDSTAVITEV ORGANOV JAVNEGA ZAVODA
- 1.6 PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI
- 1.7 OBSEG DELOVANJA

2. POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

- 2.1. ZAKONSKE PODLAGE ZA DELOVANJE MESTNEGA MUZEJA IDRIJA
- 2.2. DOLGOROČNI CILJI
- 2.3. LETNI CILJI – POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA MESTNEGA MUZEJA IDRIJA
- 2.4. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV
- 2.5. NASTANEK MOREBITNIH NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA
- 2.6. OCENA USPEHA GLEDE NA PREDHODNO LETO 2022
- 2.7. OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA
- 2.8. OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA
- 2.9. NEREALIZIRANI CILJI
- 2.10. OCENA UČINKOV POSLOVANJA MUZEJA NA DRUGA PODROČJA
- 2.11. DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN INVESTICIJSKIH VLAGANJ

1. PREDSTAVITEV JAVNEGA ZAVODA

1.1 SEDEŽ MUZEJA

Ime: **Mestni muzej Idrija, muzej za Idrijsko in Cerkljansko**

Skrajšano ime: Mestni muzej Idrija

Naslov: Prelovčeva 9, 5280 IDRIJA

www.muzej-idrija-cerkno.si

E-mail: tajnistvo@muzej-idrija-cerkno.si

Telefon: 05 37 26 600

Davčna številka: 72695439

Matična številka: 5055741

Podračun pri UJP: SI56 0110 0600 8338 337

1.2 SEZNAM DISLOCIRANIH ENOT

ime: **Bevkova domačija Zakojca**

lokacija: Zakojca

naslov: Zakojca 10, 5282 Cerkno

telefon: /

ime: **Cerkljanski muzej**

lokacija: Cerkno

naslov: Bevkova ulica 12, 5282 Cerkno

telefon: 05 37 23 180

ime: **Idrijska kamšt**

lokacija: Idrija

naslov: Vodnikova ulica b.š., 5280 Idrija

telefon: /

ime: **Oddelek rudniških strojev in naprav v jašku Frančiške**

lokacija: Idrija

naslov: Bazoviška ulica 2, 5280 Idrija

telefon: /

ime: **Partizanska bolnica Franja**

lokacija: Dolenji Novaki

naslov: Dolenji Novaki b.š., 5282

Cerkno telefon: 05 37 75 087

ime: **Partizanska tiskarna Slovenija**

lokacija: Vojsko

naslov: Vojsko 64, 5280 Idrija

telefon: /

ime: **Idrijska rudarska hiša**

lokacija: Idrija

naslov: Bazoviška ulica 4, 5280 Idrija

telefon: /

ime: **Rudniške lokomotive –
nakladalna postaja v Jožefovem
jašku**

lokacija: Idrija

naslov: Vodnikova ul. b.š., 5280 Idrija

telefon: /

ime: **Depo**

lokacija: Idrija

naslov: Prelovčeva ul. 2, 5280 Idrija

Ul. sv. Barbare b.š., 5280 Idrija

Študentovska 1, 5280 Idrija

telefon: /

1.3 OPIS SEDANJEGA POLOŽAJA

Začetki Mestnega muzeja Idrija so tesno povezani z obnovo in predstavitvijo premične in nepremične dediščine idrijskega rudnika živega srebra. A v vseh teh letih delovanja se je poleg tehniške dediščine njegovo poslanstvo razširilo in utrdilo na področjih za katere opravlja državno javno službo. Naša dejavnost izhaja iz idrijsko-cerkljanskega območja, premoremo pestrost kulturnih vsebin za prebivalstvo tega prostora, hkrati pa našo dediščino predstavljamo tudi v širšem evropskem prostoru. Posebnost našega muzeja je, da aktivno upravljamo s šestimi spomeniki nepremične kulturne dediščine, in obenem skrbimo tudi za oblikovanje in izvajanje vsebin v njih.

Muzej upravlja s spodaj navedenimi spomeniki nepremične kulturne dediščine, v katerih ima tudi poslovne in razstavne prostore:

- Grad Gewerkenegg (razstavni in upravni prostori muzeja), Idrija,
- Idrijska kamšt, Idrija,
- Idrijska rudarska hiša, Idrija,
- Partizanska bolnica Franja, Dol. Novaki pri Cerknem,
- Partizanska tiskarna Slovenija, Vojsko,
- Domačija pisatelja Franceta Bevka, Zakojca.

Muzej upravlja še z objektom:

- dislocirana enota Cerkljanski muzej v Cerknem (Cerkno, Bevkova 12), ki ni spomenik.

Ostale lokacije, kjer delujejo dislocirane enote, ima v najemu:

- jašek Frančiške, Idrija (Oddelek rudniških strojev in naprav), brezplačni najem,
- nakladalna postaja v Jožefovem jašku, Idrija (Oddelek rudniških lokomotiv), brezplačni najem,
- Prelovčeva ulici 2, Idrija (depo), brezplačni najem,
- Študentovska 1, Idrija (depo), brezplačni najem,
- Ulica sv. Barbare b. š., Idrija (depo), plačljiv najem.

Zadnje tridesetletno obdobje delovanje muzeja zaznamuje intenzivna obnova spomenikov nepremične dediščine prejetih v upravljanje in postavitve novih stalnih razstav ter njihovo vmesno sprotno dopolnjevanje oz. posodabljanje (*Pet stoletij rudnika živega srebra in mesta Idrije, Mejniki 20. stoletja, Rudniški stroji in naprave, Življenje in delo Franceta Bevka, Cerkljanska skozi čas, Pust je kriv – pripoved o cerkljanskih lafarjih, Idrijska čipka – z nitjo pisana zgodovina, Črpalka Kley, muzejska prezentacija Partizanske bolnice Franja »in situ«, Po sledi Merkurja: Idrija in Almadén, Grajski lapidarij – grad Gewerkenegg, Življenjski utrip meščanske Idrije 1860–1918*), digitalizacija (elektronske inventarne knjige; 2D in 3D vsebine ter AR obogatena resničnosti predstavljanja muzejskih objektov in na razstavah), vrednotenje muzejskega gradiva ter sistematično delo na področju nesnovne dediščine (zbiranje življenjski zgodb, beleženje delovnih procesov, vpisovanje enot nesnovne dediščine v register). Na predlog Mestnega muzeja Idrija sta bili v slovenski Register nesnovne kulturne dediščine vpisani enoti Cerkljanska lafarija, februarja 2014 razglašena za nesnovno dediščino državnega pomena, in Klekljanje idrijske čipke, januarja 2016 razglašena za nesnovno dediščino državnega pomena; prav tako je muzej sodeloval z zunanjim izvajalcem, ki je pripravil vpis Izdelovanja idrijskih žlikrofov (2019). V letih 2006 do 2012 smo sodelovali v delovni skupini Ministrstva za kulturo (in jo nekaj časa tudi vodili) za pripravo nominacije za vpis dediščine živega srebra Idrije in Almadéna na UNESCO

Seznam svetovne kulturne dediščine, ki je bila leta 2012 tudi vpisana. Prav tako smo v letih 2016, 2017 in 2018 sodelovali v delovni skupini Ministrstva za kulturo za pripravo nominacije za vpis Klekljanje čipk v Sloveniji (vključuje enoti Klekljanje idrijske čipke in Klekljanje slovenske čipke) na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva, ki je bila novembra 2018 vpisana na seznam. V enoti Godbeništvo je kot eden od nosilcev na našo pobudo vpisana idrijska rudarska godba (Godbeno društvo rudarjev Idrija), v letu 2017 pa smo sodelovali pri vpisu nosilca Društvo godbenikov Cerčno v to enoto.

Muzej namenja posebno pozornost izobraževalnim programom vezanim na Partizansko bolnico Franja in njene vrednote ter sporočilnost, saj je Franja leta 2014 prejela Znak evropske dediščine (*European Heritage Label*), ki od upravljavcev spomenikov zahteva/pričakuje prav to: ohranjanje in širjenje vrednot evropsko prepoznanih spomeniških območij predvsem med mladimi. V tem kontekstu muzej izvaja številne programe in aktivnosti ter redni monitoring spomeniškega območja za potrebe znaka evropske dediščine. Obveznosti so preobsežne za samo eno strokovno delavko – kustosinjo, ki je sicer tudi vodja enote Oddelek Cerčno (Cerkljanski muzej, Partizanska bolnica Franja, Bevkova domačija Zakojca). V letu 2024 smo Evropski komisiji oddali poročilo o izvedenih aktivnostih in monitoringu na spomeniškem območju za obdobje (2020–2023). Direktor muzeja je član delovne skupine za sanacijo in obnovo Partizanske bolnice Franja, ki jo je župan Občine Cerčno s sklepom ustanovil 30. 1. 2024. V muzeju si s programom dela, zbiranjem donacij na ločenem podračunu, in nudenju strokovnih podlag različnim deležnikom pri pripravi dokumentov za sanacijo, prizadevamo za dokončanje obnove spomenika.

Ker muzej na območju mesta Idrije hrani in upravlja tudi s precejšnjim deležem nepremične in premične dediščine, ki predstavlja temelje dediščine živega srebra, leta 2012 kot »Dediščina živega srebra. Almadén in Idrija« vpisane na UNESCO Seznam svetovne dediščine, se aktivno vključuje tudi v skupno slovensko-špansko upravljanje te dediščine. Direktor muzeja dr. Miha Kosmač je član UNESCO delovne skupine Idrija, član slovenskega koordinacijskega odbora in mednarodnega koordinacijskega odbora Slovenija-Španija.

Za delo na področju ohranjanja in prezentiranja dediščine rudarstva je leta 1997 Evropski muzejski forum (pod okriljem Sveta Evrope) muzeju podelil Michelettijevo nagrado in naslov najboljši evropski muzej industrijske in tehniške dediščine, leta 1993 je prejel Pirnatovo nagrado – nagrado Občine Idrija, leta 2013 mu je Občina Cerčno podelila Bevkovo priznanje za dolgoletno uspešno upravljanje Partizanske bolnišnice Franja. Avtorji stalne razstave »*Idrijska čipka, z nitjo pisana zgodovina*« so leta 2009 za svoje delo prejeli najvišje slovensko stanovsko priznanje – Valvasorjevo priznanje. Tega so leta 2018 prejeli tudi avtorji občasne razstave »*Na obrobju pekla: Idrijsko in Cerkljansko 1914–1919*«.

Muzej v zadnjih letih uspešno sodeluje tudi na razpisih za pridobivanje EU sredstev. V letu 2019 se je zaključil projekt »Franja nas povezuje«, leta 2020 »Domače in umetnostne obrti – tradicija in sodobnost«, leta 2021 »Krovna destinacijska znamka Idrija« in »Projekt idrijske rudarske hiše – PIRH II«, v letu 2023 pa projekt »Roko-delci« (vsi financirani iz sklada EKSRP). Leta 2021 smo zaključili tudi

projekt »Partizanska bolnica Franja – dediščina Evrope«, sofinanciran s strani Evropske komisije v okviru razpisa *European Heritage Days Stories*.

Muzej se pri svojem delu srečuje s kadrovskimi in prostorskimi težavami. Pesti nas pomanjkanje kustosov (pedagoška dejavnost, naravoslovje, arheologija), muzejskih sodelavcev, konservatorsko-restavratorski tehnik, osebja za potrebe dela v recepciji gradu Gewerkenegg in Cerkljanskega muzeja. Že dalj časa opozarjamo na pomanjkanje prostora, v prvi vrsti za depoje. Obstoječi depoji so potresno nevarni in ne izpolnjujejo strokovnih smernic za varstvo premične kulturne dediščine (uravnavanje nihanja temperature in vlage; ureditev mikroklima za posamezne sklope predmetov glede na material). Potrebovali bi tudi konservatorsko-restavratorsko delavnico in izvajanje posebnih pedagoških programov. Z vedno večjim obsegom digitalizacije se kažejo nujne potrebe po zaposlovanju delavcev s področja informacijske tehnologije. Izziv predstavlja tudi dolgoročno hranjenje digitalnih podatkov, zaradi nedorečene državne strategij in pomanjkanja smernic znotraj stroke. Tako je vsak javni zavod prepuščen, da se s tem izzivom spopada po lastnih močeh.

1.4 PREDSTAVITEV VODSTVA

Mestni muzej Idrija vodi direktor dr. Miha Kosmač, zgodovinar. Je poslovni in strokovni direktor zavoda. Mandat direktorja opravlja od 29. marca 2022 dalje. Med leti 2010 in 2016 je delal na Inštitutu za zgodovinske študije Znanstveno-raziskovalnega središča Koper. V muzeju je sprva delal kot zunanji sodelavec muzeja na projektu »Popis dediščine Idrije vpisane na UNESCO seznam svetovne dediščine – UNESCO Inventory«. Nato se je zaposlil kot kustos in kmalu postal vodja muzejske službe in vodja muzejske recepcije. Na področju njegovega muzejskega dela velja še zlasti izpostaviti organizacijo enajstih občasnih razstav, dopolnitev stalne razstave *Mejniki 20. stoletja* z novo stalno postavitvijo *Žrtve 1. svetovne vojne na Idrijskem in Cerkljanskem* in soavtorstvo pri pripravi lastne občasne razstave *Na obrobju pekla: Idrijsko in Cerkljansko 1914–1919*, za katero je avtorska skupina prejela Valvasorjevo nagrado za enkratne dosežke na področju muzeologije za leto 2018. V letu 2025 je pripravil novo celostno prezentacijo spomenika Partizanska tiskarna Slovenija na Vojskem.

V programu dela za mandatno obdobje 2022–2027 si je pri vodenju zavoda zadal rešitev večletne kadrovske podhranjenosti muzeja. Nadgraditi želimo v preteklih letih začet projekt »Digitalizacija muzejskega gradiva«, tj. povečati obseg digitalizacije gradiva; dopolnjevati spletne zbirke; odpravljati zaostanke na področju opremljanja fotografskega in dokumentarnega gradiva z metapodatki; skrb za ustrezno dolgoročno hranjenje digitaliziranega gradiva. Načrtujemo postavitev nove stalne razstave (več kot 600 m²), ki bo nadomestila osrednjo razstavo *500-let mesta Idrija in Rudnika živega srebra*.

Kot direktor vodi tudi obsežna obnovitvena dela (strokovno, organizacijsko, finančno) na spomenikih s katerimi muzej upravlja. Udeležuje se različnih strokovnih srečanj in izobraževanj, na katerih pogosto tudi aktivno sodeluje. V lokalnem okolju se vključuje v delo skupnosti in sodeluje v različnih strokovnih skupinah. Direktor muzeja dr. Miha Kosmač je član UNESCO delovne skupine Idrija, član slovenskega koordinacijskega odbora in mednarodnega koordinacijskega odbora Slovenija-Španija. Je član Organizacijskega odbora Šinkovčevih dnevov poezije in predstavnik muzeja v Muzejskem društvu Idrija, UO *Idrijskih razgledov* in mreži LAS s CILijem. V letu 2023 je bil tudi predstavnik muzeja v Strateški

skupini v podporo "Strategije trajnostnega razvoja turizma v občini Idrija do leta 2028". V letu 2023 je zaživel tudi nov urad Znaka evropske dediščine, s katerim je direktor vodil več pogovorov kot predstavnik muzeja in enote nosilca Znaka evropske dediščine. V letu 2024 je direktor postal tudi predstavnik muzeja v dveh odborih, in sicer za obeležitev 80-letnice »Partizanske smučine Cerkno 1945« in 30-letnice najdbe Neandertalčeve piščali.

Strokovno in organizacijsko vodenje v muzeju opravljajo tudi: mag. Mirjam Gnezda Bogataj – vodja enote Oddelek Idrija, Milojka Magajne – vodja enote Oddelek Cerkno, redne naloge računovodstva je prevzel zunanji računovodski servis Contall d.o.o. in Sonja Serjun – tehnično-vzdrževalna služba.

Na področju izvajanja monitoring objektov nepremične kulturne dediščine imajo zelo odgovorno nalogo oskrbniki: Stanislav Mavri (objekti na Idrijskem), Luka Kalan in Matevž Rijavec (Partizanska bolnica Franja) in Andrej Bončina (Partizanska tiskarna Slovenija).

PREDSTAVITEV ORGANOV JAVNEGA ZAVODA

Organa zavoda sta: direktor zavoda in svet zavoda.

Delo direktorja zavoda opravlja Miha Kosmač, kustos, doktor zgodovine, prvič imenovana na to mesto 29. 3. 2022 za dobo 5 let.

Svet zavoda, ki opravlja tudi naloge strokovnega sveta, sestavlja 9 članov:

- 5 predstavnikov ustanovitelja (Občina Idrija): Gordan Stepančič, Barbara Režun, Darko Viler, Ivana Frančiška Leskovec, Vasilija Podobnik Kobal
- 2 predstavnika delavcev zavoda: Milojka Magajne, Mirjam Gnezda Bogataj;
- 2 predstavnika zainteresirane javnosti: Urška Lahajnar Ubajiogu (Občina Cerkno) in Dejan Hvala (Muzejsko društvo Idrija).

Svet je bil konstituiran 21. 4. 2022. Dne 9. 1. 2026 je bil objavljen nov Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Mestni muzej Idrija, Muzej za Idrijsko in Cerkljansko (Uradni list RS, št. 2/2026), zato je Svetu zavoda mandat potekel pred iztekom 5 letnega obdobja. S strani muzeja je bil 23. 1. 2026 tudi že oddan predlog za vpis spremembe v sodni register, ki zadeva soustanoviteljstvo muzeja s strani Občine Cerkno. V pripravi je nov Statut in Poslovnik muzeja. Poslan je bil poziv vmes deležnikom za imenovanje članov v Svet zavoda.

Skladno z Odlokom se spremeni število in sestava Sveta. Tega sestavlja sedem članov, izmed katerih:

- tri člane imenujeta ustanoviteljica in soustanoviteljica, in sicer izmed strokovnjakov s področja dela zavoda, financ in pravnih zadev, in sicer Občina Idrija 2, Občina Cerkno pa 1 člana,
- dva člana izvolijo zaposleni v zavodu na neposrednih in tajnih volitvah kot svojega predstavnika,
- enega člana imenuje soustanoviteljica Občina Cerkno izmed uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti, in sicer na podlagi predlogov kulturnih društev in organizacij, ki delujejo na področju delovanja zavoda na območju Občine Idrija in Občine Cerkno,
- enega člana imenuje Ministrstvo za kulturo RS.

Mandat članov sveta začne teči z dnem konstituiranja sveta in traja pet let.

1.5 PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI

Mestni muzej Idrija na podlagi prejetega pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Sklep Vlade RS št. 62100-2/2009/17, z dne 12. 11. 2009, in št. 62100-2/2009/3, z dne 17. 11. 2011, ter št. 62100-1/2013/17, z dne 19. 3. 2013) opravlja javno službo za področje arheologije, zgodovine, etnologije in likovne/vizualne umetnosti. Z zadnjim pooblastilom je iz pristojnosti izpadlo področje tehniške dediščine, ki pa nam je dodeljeno s strani MK vsako leto posebej s pogodbo o delu muzeja za tekoče leto. Za vsa področja (razen arheologije, kjer gradivo občasno prejemamo v hranjenje in ga dokumentiramo s pomočjo zunanjih strokovnih izvajalcev) gradivo evidentiramo, pridobivamo, hranimo, varujemo, proučujemo, dokumentiramo in prezentiramo. Obsežnejšega pridobivanja gradiva oz. večjih eksponatov trenutno ne moremo izvajati, saj nam primanjkuje depojskih prostorov. Obstoječe depoje smo v zadnjih letih postopoma opremili s primerno opremo, a še ne v celoti. V letu 2025 smo s strani Občine Idrija v brezplačni najem prevzeli manjši prostor za depo v stavbi Študentovska 1.

Gradivu sicer zagotavljamo osnovne pogoje hranjenja. Pridobljeno gradivo redno konzerviramo v zunanjih delavnicah, saj svoje nimamo. Uvedena je izključno računalniška obdelava muzejskega gradiva – inventariziranje predmetov s programom Galis, ki smo ga ob koncu leta 2009 uvedli namesto programa MINOK.

V letu 2014 smo prvič v zgodovini delovanja muzeja izvedli generalno inventuro vsega muzejskega gradiva (muzealije, muzejski predmeti) in ga v veliki meri tudi ovrednotili. Od leta 2020 se ponovno izvajajo inventure posameznih zbirk (na podlagi Inventarne knjige muzealij in druge dokumentacije ter inventurnih seznamov). Druga generalna inventura se je zaključila v letu 2025. Z opravljenim delom smo prišli do podlage za vnos stanja inventarnih knjig v knjigovodske dokumente Mestnega muzeja Idrija. To bo v nadaljevanju omogočalo tudi letno usklajevanje med dejanskim in knjižnim stanje muzejskih zbirk in knjižničnega gradiva. S tem je muzej tudi odpravil pomanjkljivosti iz Poročila neodvisnega revizorja (Plus Revizija d.o.o., iz dne 18. 12. 2024), ki je za računovodske izkaze o poslovanju muzeja v letu 2023 izdal mnenje s pridržkom.

Za predstavljanje gradiva javnosti skrbimo s pripravami novih stalnih razstav ter občasnih tematsko zasnovanih razstav. Izsledke proučevanja in raziskovanja kustosov razširjamo z izdajanjem katalogov in objavljanjem prispevkov v periodični reviji *Idrijski razgledi*, ki jo že vse od leta 1956 izdaja muzej. Našo dejavnost redno promoviramo tudi na spletu (spletna stran, FB, Instagram, e-novice). Med zunanjimi uporabniki je še vedno največ zanimanja za gradivo iz muzejske fototeke in papirce iz Čipkarske zbirke. Skupno smo dovoljenje za uporabo muzejskega gradiva v letu 2025 izdali 35 zunanjim uporabnikom.

Vsebinska področja, s katerimi se ukvarjamo tudi preko proučevanja in raziskovanja so:

- rudnik živega srebra v Idriji (jamske karte, pomožni obrati rudnika, zgodbe in osebnosti, bajke in miti, ženske in rudnik, zvoki, rudniški grad, rudarska hiša, kamšt, vpetost rudnika v svetovne tokove in sodelovanje z drugimi upravljavci dediščine živega srebra v Idriji in španskem Almadénu);
- italijanska zasedba in okupacija idrijsko-cerkljanskega območja
- izbrane teme iz zgodovine druge svetovne vojne (Partizanske bolnice Franja, Partizanska tiskarna Slovenija)
- grad Gewerkenegg (arheologija, stavbna in arhitekturna zgodovina)

- 70. in 80. leta 20. stoletja na Idrijskem (gospodarstvo in industrializacija, način življenja v mestu in na podeželju);
- ljudsko izročilo in ljudska umetnost (čipke, Cerkljanski lafarji), šege in navade
- industrijska in rokodelska dediščina
- čas osamosvajanja Slovenije idr.

V letu 2025 smo sodelovali pri obeleževanju 30 let arheološke najdbe Neandertalčeve piščali, ob 80-letnici smučarskega tekmovanja Partizanske smučine Cerkno 1945 in 360 let Godbenega društva rudarjev Idrija.

Učinkovita oblika posredovanja gradiva javnosti so pedagoški in andragoški programi vezani na stalne in občasne razstave, ki jih izvajamo v različnih oblikah: vodeni ogledi, muzejske učne ure, muzejske delavnice, demonstracije ter predavanja in predstavitve. Med najodmevnejše v javnosti sodijo Muzejski večeri v Idriji ter Muzejska srečanja in delavnice za otroke v Cerknem. V letu 2022 smo s pomočjo projekta LAS s CILjem ROKO-DELICI dopolnili muzejsko predstavitev na gradu Gewerkenegg in oblikovali nov izobraževalni program s pomočjo historičnega lika Marine Melhiorce (tihotapka z živosrebrovo rudo in prekupčevalka s čipkami iz začetka 18. stoletja). Celostno prezentacijo smo v letu 2025 nadgradili še z dodatnimi programom *Muzej v malhi* namenjenim družinam. Na področju prezentacije in promocije sicer posebej izstopata Unescova dediščina Idrije (Kamšt, Rudarska hiša, grad Gewerkenegg) in vrednote združene Evrope skozi Partizansko bolnico Franjo – nosilko znaka evropske dediščine. Cerkljanski muzej je ob ponedeljkih zaprt za posamezne obiskovalce, za najavljene skupine pa je odprt vse dni v letu. Na enak način so v spremstvu vodnikov dostopni preostali muzejski objekti: Kamšt, Rudarska hiša, Jašek Frančiške. Bevkova domačija v Zakojci je za posameznike odprta vsako nedeljo, junija–avgusta vsako soboto in nedeljo od 14 do 17 ure, za najavljene skupine pa vso leto po dogovoru. Partizanska tiskarna Slovenija je zaradi specifične geografske lege in vremenskih pogojev odprta od 15. aprila do 15. oktobra, in sicer od torka do nedelje (9:00–16:00), v primeru ugodnih vremenskih razmer za najavljene skupine tudi izven tega časa.

Epidemija koronavirusa SARS-CoV-2 je v letih 2020 in 2021 pomembno vplivala na delovanje muzeja – odprtost objektov in oblike razstav ter je povzročila velik upad števila obiskovalcev. Leto 2022 je zaznamovala energetska kriza, rast splošnih stroškov za delovanja in storitve ter delno okrevanja z vidika obiska obiskovalcev. V letu 2023 so spomenike nepremične kulturne dediščine v upravljanju muzeja prizadele naravne nesreče. Iz tega razloga je Partizanska bolnica Franja zaprta za obiskovalce do preklica oz. do zaključka celovite obnove spomenika.

1.6 OBSEG DELOVANJA

Mestni muzej Idrija opravlja državno javno službo muzejev na območju občin Idrija in Cerkno za področja etnologije, zgodovine, likovne/vizualne umetnosti in tehniške dediščine. Za delo na teh področjih smo 12. 11. 2009 prejeli pooblastilo za opravljanje državne javne službe za leti 2010 in 2011, ki je bilo s sklepom Vlade RS z dne 17. 11. 2011 podaljšano še za leto 2012 in s sklepom Vlade RS št. 62100-1/2013/17 z dne 19. 3. 2013 podaljšano do preklica, kjer je med področji delovanja navedena tudi arheologija (za kar nimamo zaposlenega strokovnega kadra), ne pa tehniška dediščina – za katero pa javno službo izvajamo, saj imamo gradivo in kader.

2. POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

2.1 ZAKONSKE PODLAGE ZA DELOVANJE MESTNEGA MUZEJA IDRİJA

Mestni muzej je javni zavod ustanovljen za izvajanje dejavnosti muzejev in varovanja kulturne dediščine. Zakonske podlage, ki pojasnjujejo delovanje muzeja so: Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2024–2031, Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS 96/2002 in spremembe), Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS 16/2008 in spremembe), Pravilnik o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Ur. l. RS 47/2012), Odlok o uskladitvi delovanja javnega zavoda Mestni muzej Idrija, muzej za Idrijsko in Cerkljansko z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS 100/2006), Sklep Vlade RS o dodelitvi pooblastila za opravljanje državne službe muzejev, št. 62100-1/2013/17 z dne 19. 3. 2013 ter zakoni in uredbe s splošnih področij delovanja (Zakon o zavodih, Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o javnih uslužbencih, Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS), Zakon o izvrševanju proračunov RS za leti 2024 in 2025, Kolektivna pogodba za javni sektor, Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti, Aneks h kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti...), ter drugi zakoni in predpisi delovnega prava in finančnega poslovanja.

2.2 DOLGOROČNI CILJI

1. Partizanska bolnica Franja je leta 2014 prejela znak evropske dediščine, kar predstavlja priložnost, da povečamo prepoznavnost našega muzeja. Sporočilnost in vrednote kulture miru, ki jih spomenik predstavlja, so v sodobnem svetu zelo aktualne. Spomeniško območje je 13. julija 2023 najprej prizadela povodenj. Nato je precejšen del dostopne poti 18. julija 2023 prizadel še vetrolom. Muzej si kot eden od deležnikov v okviru delovne skupine, ki jo je ustanovila lastnica spomenika Občina Cerklje, prizadeva za čim prejšnjo celovito sanacijo. Spomeniško območje, kljub temu, da je zaprto za obiskovalce še vedno potrebuje upravljanje in monitoring. Veliko pozornost smo v letu 2024 posvetili tudi restavriranju in konserviranju predmeti iz zbirke Partizanska bolnica Franja. Po naravni nesreči smo v muzeju z zbiranjem donatorskih sredstev za obnovo PB Franja v javnosti želeli tudi krepiti zavedanje o pomenu ohranjanja dediščine. V letu 2024 smo Evropski komisiji (Program Ustvarjalna Evropa) oddali poročilo o opravljenem delu in izpolnjevanju zavez Znaka evropske kulturne dediščine na vpisani enoti Partizanska bolnica Franja za obdobje 2020–2023.

V letu 2025 smo z razstavo *Partizanska bolnica Franja – skriti dragulj Evrope* gostovali v Evropskem parlamentu v Bruslju. Izvedli smo devet ponovitev predstavitev zbornika *Franja: Spomin in opomin*, s kulturnim programom. Spremljajoče pesmi so bile zaigrane na originalni harmoniki iz Franje. Nadaljevali smo z zbiranjem donacij za obnovo spomenika. Udeležili smo se več srečanj z različnimi podporniki doma in v tujini in skupno v letu 2025 zbrali 6.229,61 € donacij. Stanje na podračunu za obnovo PB Franja na dan 31. 12. 2025 je 57.943,64 EUR.

2. Vpis dediščine živega srebra Idrije in Almadéna na UNESCO Seznam svetovne dediščine našemu muzeju, ki upravlja s pomembnim segmentom te dediščine v Idriji, predstavlja veliko priložnost in izziv. Tudi v letu 2023 smo aktivno sodelovali v celostnem upravljanju te dediščine (smo člani UNESCO delovne skupine Idrija, člani Slovenskega koordinacijskega odbora Idrija/Almadén in člani Mednarodnega koordinacijskega odbora Slovenija/Španija), programsko smo sodelovali z nosilci dediščine v Almadénu in Idriji. Na Unescovo dediščino smo vezali tudi oblikovanje posebnih pedagoških, andragoških in turističnih programov pod skupnim imenom »Pregon tihotapke Melhiorce« – resnične osebnosti iz začetka 18. stoletja, ki s svojo življenjsko zgodbo povezuje današnjo dediščino rudarjenja in klekljanja čipk. V letu 2025 smo posodobili in dopolnili stalne razstave na gradu Gewerkenegg z elementi za otroke in družine Muzej v malhi. Stalno razstavo *Po sledi Merkurja* smo dopolnili z novimi digitalnimi vsebinami (Peči za žganje živosrebrove rude). Razstava Idrija–Almadén: Zakladnica svetovne dediščine je bila od 4. 16. 10. 2024 do 28. 2. 2025 na ogled v Langreu (*Ecomuseo minero valle de Samüno*). Nato je bila od 2. 4.–4. 5. 2025 na ogled v Rudarskem muzeju Arnao (*Museo de la mina Arnao*). Od 18. 9. 2025 do 13. 1. 2026 je bila omenjena razstava predstavljena javnosti v Rudarskem muzeju Baskije (*Museo de la minería del País Vasco*). Vsa odprtja razstave so bile popestrjene z gledališko uprizoritvijo »*Ne bojim se ne hudiča ne biriča!*«: *Pregon tihotapke Melhiorce*, ki vključuje in predstavlja vse glavne dediščine elemente Idrije (skupno šest ponovitev v letu 2025). V Muzeju krapinskih neandertalcev je gostovala nova lastna občasna razstava *Tekoče srebro. Idrija & Almadén – živo srebro, živa dediščina/ Tekuče srebro: Almadén & Idrija = živa – živa baština*, ki med drugim predstavlja nekatere geološke posebnosti Idrije. V Hrastniku je bila od 16. do 30. maja 2025 na ogled urbana razstava *1 muzej, 1000 zgodb*. V Zakojci je bila postavljena na ogled likovna razstava Tihotapka Melhiorca na Bevkovi domačiji, ob kateri je bil izveden dodaten pedagoški program.

V letu 2025 smo izvedli tudi obsežno digitalizacijo gradu Gewerkenegg. Izvedeno je bilo 3D skeniranje, tahimetrična izmera, izdelava mreže in tekstur in izdelava 3D modela v merilu 1:1.

3. Med dolgoročnimi cilji do leta 2025 je tudi investicijsko vzdrževanje in vzdrževanje posameznih objektih, v katerih muzej deluje oz. jih ima v upravljanju in so po večinoma tudi spomeniki nepremične kulturne dediščine. V letu 2025 je bilo izvedeno:

Namen	Porabljena višina sredstev
Izolacija podstrešja in izdelava podesta na podstrešju gradu Gewerkenegg - trakt B (260 m ²)	23.984,88 €
Sanacija drenaže ob Rudarski hiši	5.793,95 €
Izdelava ureditev dostopa do spomenika ter izdelava vodomernega jaška Bevkove domačije v Zakojci	4.751,90 €
Obnova dvoriščnih grajskih vrat – 5 kos (demontaža in montaža vrat, menjava poškodovanih lesenih delov, kitanje, impreniranje in 3x barvanje)	4.575,00 €
Beljenje (notranja pralna in obstojna trdna barva) v Cerkljanskem muzeju, popravilo lokalnih poškodb, izvedba zaščite in končno pospravljanje – hodnik, sanitarije, soba v 2. nadstropju, stopnišče (530 m ²)	7.987,68 €
2x beljenje razstavnih prostorov 2. nadstropja grad Gewerkenegg (1.308 m ²)	5.744,74 €
Zunanja obnova oken v Cerkljanskem muzeju (9 kos)	3.978,39 €
Zamenjava vrat s ključavnico – depo Barbare	3.342,80 €

4. Med načrtovanimi dolgoročno zastavljenimi razstavnimi in drugimi projekti, ki so bili realizirani v letu 2025, so:

- Razstavni cikel razstav *Unescova nesnovna dediščina – Klekljanje idrijske čipke* – v muzejskih prostorih na gradu Gewerkenegg in v Cerkljanskem muzeju (štiri razstave);
- Z razstavo *Partizanska bolnica Franja – skriti dragulj Evrope* smo gostovali v Evropskem parlamentu v Bruslju. Izvedli smo devet ponovitev predstavitev zbornika *Franja: Spomin in opomin*.
- Izvedba projektnega sklopa *Unescova dediščina živega srebra*: dopolnitev stalnih razstave na gradu Gewerkenegg z elementi za otroke in družine *Muzej v malhi*. Stalno razstavo *Po sledi Merkurja* smo dopolnili z novimi digitalnimi vsebinami; gostovanje lastne občasne razstave *Almadén & Idrija: Zakladnica svetovne dediščine Langreu, Arnau in Bilbao*; gostovanje nove lastne občasne razstave *Tekoče srebro. Idrija & Almadén – živo srebro, živa dediščina/ Tekuče srebro: Almadén & Idrija = živa – živa baština*; gostovanje lastne občasne razstave *Tihotapka Melhiorca* na Bevkovi domačiji; gostovanje urbane razstave *1 muzej, 1000 zgodb* v Hrastniku; šest ponovitev gledališke uprizoritve »Ne bojim se ne hudiča ne boriča!«: Pregon tihotapke Melhiorce;
- Izvedba 14 razstav v projektu sklopu *Muzej na stičišču* in pedagoških, andragoških ter dodatnih programov za različne ciljne skupine (predavanja, javna vodstva, predavitve), promocija in popularizacija muzeja;
- Izvedba celovite promocije muzejskih vsebin, dogodkov in objektov skozi vse leto;
- Vsebinsko realizacijo in izdelavo idejne zasnove oblikovanja nove celostne podobe spomeniškega območja Partizanske tiskarne Slovenija;
- Inventura muzealij in muzejskega gradiva – posamezne zbirke: Geološka zbirka, Zbirka industrija, obrt in rokodelstvo, Rudarska zbirka in Likovna dela v dolgotrajni izposoji
- Obsežna digitalizacija naših spomenikov, in sicer gradu Gewerkenegg in Partizanske tiskarne Slovenije. Izvedeno je bilo 3D skeniranje, tahimetrična izmera, izdelava mreže in tekstur in izdelava 3D modela v merilu 1:1.

2.3 LETNI CILJI – POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA MESTNEGA MUZEJA IDRİJA

Zastavljene cilje v programu dela za leto 2025 smo realizirali v obsegu kot sledi:

1. Odgovorno ohranjanje in prezentacija premične dediščine

Med procese za ustrezno ohranjanje gradiva spada tudi izvajanje monitoringa zbirk. Redno vzdrževanje zbirk pomeni sprotno vrednotenje gradiva, inventarizacijo, reinventarizacijo in dopolnjevanje podatkov v inventarnih zapisih. Preverjanje usklajenosti stanja v depojih in razstavah s stanjem v inventarnih knjigah kot tudi v akcesiji in vhodnih knjigah izvajamo z inventurami muzejskega gradiva. V letu 2025 smo izvedli planirane inventure Geološka zbirka, Zbirka industrija, obrt in rokodelstvo, Rudarska zbirka. Za prezentacijo kulturne dediščine smo poskrbeli s postavitvijo vseh načrtovanih razstav. Med katerimi velja še zlasti izpostaviti razstave vezane na cikel *Unescova nesnovna dediščina – Klekljanje idrijske čipke* in *Unescova dediščina živega srebra*. Na gradu Gewerkengg in v Cerkljanskem muzeju smo v letu 2025 skupno izvedli 4 dopolnitve stalnih razstav,

6 novih lastnih občasni razstav, 7 medinstitucionalnih razstav ter organizirali eno gostovanje razstave v muzeju. Obenem so naše lastne občasne razstave 6x gostovale na drugih lokacijah po Sloveniji in 5 na lokacija v EU. Izvedli smo 6 ponovitev gledališke predstave *Ne bojim se ne hudiča ne biriča: Pregon tihotapke Melhiorce*. Ob pestri razstavnosti dejavnosti smo poskrbeli za izdajo muzejskih in galerijskih listov ter zloženk. Izdali smo eno dvojno številko domoznanske revije *Idrijski razgledi*.

2. Digitalizacija

Intenzivnejše delo na področju digitalizacije smo izvajali z lastnimi kadri. Digitalizirani so bili predmeti iz: Etnološke, Čipkarske, Zgodovinske, Likovne, Rudarske, in zbirke razglednic ter s prenašanjem podatkov iz ročne inventarne knjige v digitalno (Likovna zbirka). Evidentirali smo 32 umetniških del v lasti Ministrstva za kulturo, ki je v hrambi CUDHg Idrija.

V sklopu programa digitalizacije smo izvedli skeniranje izbranega fotografskega gradiva in dokumentiranje le-tega (meta podatki). V fototeko je bilo vnesenega največ gradiva iz osebne zapuščine Antona Sedeja, osebne zapuščine Rafaela Poljanca in fotografskega fonda tovarne ETA Cerčno. V letu 2025 smo nadaljevali z reorganizacijo muzejske fototeke. Z reorganizacijo fototeke želimo: vzpostaviti sistem po zgledu zbirk, standardizirati vpis gradiva z določitvijo obveznih kategorij pri obdelavi gradiva, posodobiti in poenotiti klasifikacijo, preveriti in dopolniti ključne besede za že vpisano gradivo, poskrbeti za dolgoročno hrambo gradiva, izboljšati dostopnost do gradiva tudi s ciljem vzpostavitve iskalnika za iskanje gradiva po zgledu arhivov. Eden od ciljev je tudi zaposlitev novega strokovnega sodelavca za zagotovitev kontinuiranega dela na tem področju. Delo, ki smo ga začeli v letu 2024, bo dolgotrajno. Pri tem sodelujejo vsi muzejski kustosi oz. skrbniki zbirk, saj je za to potrebno skupno načrtovanje, usklajevanje in izvajanje aktivnosti.

V letu 2025 smo izvedli tudi obsežno digitalizacijo dveh naših spomenikov, in sicer gradu Gewerkenegg in Partizanske tiskarne Slovenija. Izvedeno je bilo 3D skeniranje, tahimetrična izmera, izdelava mreže in tekstur in izdelava 3D modela v merilu 1:1.

3. Promocija

Eden izmed glavnih ciljev promocije je popularizacija muzejske dejavnosti, objektov in razstav Mestnega muzeja Idrija v medijih. Pri tem skrbimo tudi za promocijo glavnih financerjev muzeja: Ministrstva za kulturo, Občine Idrija in Občine Cerčno. Skupno smo v letu 2025 pripravili 974 objav (radio, TV, spletni in tiskani mediji, novičnik, družabna omrežja).

Muzejski letni krog:

- spletne akcije: #Naprej v preteklost (2)
- e-izdaje Muzejskega novičnika (8 številke)
- objave vsebin na muzejski spletni strani www.muzej-idrija-cerkno.si in spletni strani PB Franja www.pb-franja.si; muzejskih družbenih omrežjih (FB, Instagram), spletnih portalih Napovednik.com in Museums.si, priprava objav za Visit Idrija in Visit Cerčno ter oglaševanje v medijih (Primorski val; Radio Sora, promocija na italijanskem trgu in na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana – v sodelovanju z ZTI)

Medinstitucionalni kulturni projekti:

- DEKD: *Med tokom in globino – Ustvarjalni dialog Zdravka Willerja in Davida Ogriča*
- DEKD: *360 let idrijske godbe* – glasba, ki presega zidove časa. Slavnostna akademija s predstavitevjo zgodb godbenikov, podelitvijo priznanj in zazrtjem v prihodnost
- DEKD: Dan odprtih vrat Bevkove domačije; kulturna prireditev; Tihotapka Melhiorca na obisku pri Bevku, pravljica ura z ogledom razstave

Muzejski in kulturni prazniki:

- 21. januar: 72. rojstni dan muzeja
- 8. februar: Premierno javno vodstvo *Muzej v malhi* gradu Gewerkenegg; dan odprtih vrat na gradu Gewerkenegg in v Cerkljanskem muzeju (prost vstop za posameznike na stalne razstave)
- 18. maj: Mednarodni dan muzejev: Dan odprtih vrat vseh razstav in objektov na Idrijskem in Cerkljanskem
- 15. september: Dan odprtih vrat Bevkove domačije
- 3. december: Dan odprtih vrat v Cerkljanskem muzeju in razstave na gradu Gewerkenegg *Med tokom in globino – Ustvarjalni dialog Zdravka Willerja in Davida Ogriča*

Turistično-promocijski in izobraževalni projekti:

- Poletna javna vodstva: Partizanska tiskarna Slovenija, Bevkova domačija v Zakojci, Jašek Frančiške, Rudarska hiša, Idrijska kamšt (junij–avgust)
- Demonstracija klekljanja na razstavah Festivala idrijske čipke na gradu Gewerkenegg
- Praznik idrijskih žlikrofov, začinjen s kulturo: javna vodstva na Idrijski kamšti
- Gledališka predstava *Ne bojim se ne hudiča ne birača! Pregon tihotapke Melhiorce* (6 ponovitve)
- Izdaja muzejskih in galerijskih listov ter zgibank (skupno 27 edicij) s predstavitevjo muzejskih vsebin v različnih jezikih
- Grajski večeri na dvorišču gradu Gewerkenegg (2 glasbena nastopa)
- Aktivno smo sodelovali na Festivalu idrijske čipke in Prazniku Idrijskih žlikrofov, sejmu Alpe-Adria
- Za ZTI smo pripravili poročilo o aktivnostih Mestnega muzeja Idrija za Zeleno shemo.

Predavanja in predstavitve

- MUZEJSKI VEČERI (6 predavanj)
- PREDAVANJE – Hermina Golc: Nežne čipke, močan pečat, Konserviranje čipk iz Mestnega muzeja Idrija
- MUZEJSKO SREČANJE – Dokumentarni film o partizanskih smučinah iz leta 1981
- FRANJA: SPOMIN IN OPOMIN – 9 predstavitev zbornika

Partizanska bolnica Franja – nosilka znaka evropske dediščine:

Skladno s programom za ohranjanje znaka evropske dediščine smo izvedli več aktivnosti, s katerimi javnosti predstavljamo pomen spomenika in njegovih evropskih vrednot - humanost, solidarnost, strpnost, povezovanje in medkulturni dialog, še posebej skrbimo za izvajanje in razvijanje programov za mlade.

Realizirali smo:

- 38 ponovitev vodenih ogledov ponovitev muzejske učne ure za skupine otrok, mladino ter eno ponovitev za odrasle;
- gostovanje razstave *Partizanska bolnica Franja – skriti dragulj Evrope* v Evropskem parlamentu v Bruslju, 14.–17. 10. 2025.
- Panelna razprava ob odprtju razstave *Partizanska bolnica Franja - skriti dragulj Evrope* v Evropskem parlamentu, 14. 10. 2025
- izvedba devet ponovitev predstavitev zbornika *Franja: Spomin in opomin* s spremljajočim kulturnim programom
- udeležba na protokolarnem dogodku ob priložnosti zasedanja Odbora za izbor nagrad EU za kulturno dediščino/nagrad Europa Nostra v Ljubljani, na katerem smo se pogovarjali tudi z generalnim direktorjem Biroja Znaka evropske dediščine Vincent Curie-jem, 27. 11. 2025.
- strokovna podpora delovni skupini za sanacijo in obnovo Partizanske bolnice Franja
- ažurno obveščanje strokovne in splošne javnosti o stanju in potrebnih ukrepih v PB Franja
- zbiranje donacij za obnovo spomenika

4. Izpolnjevanje zavez – znak evropske dediščine

Franja je od leta 2014 (v sklopu evropske iniciative pa že od leta 2007) nosilka znaka evropske dediščine. Vsebine in vrednote, ki jih ta spomenik nosi v sebi, smo tudi v preteklem letu na različne načine predstavljali javnosti, s tem smo posredno javnost izobraževali tudi o pomenu kulturne dediščine za družbo in predstavljali vlogo našega muzeja pri njenem ohranjanju in širjenju sporočilnosti. Tudi v ta namen smo pred leti oblikovali samostojno spletno stran www.pb-franja.si in jo nadgradili z avdiovodniki (slov., it., nem. in angl. jezik). Pripravljene imamo tudi posebne pedagoške programe v okviru *Vzgoje za mir*, s čimer mlade spodbujamo, da se nam pridružijo pri raziskovanju vrednot Franje, ki so tudi vrednote današnje združene Evrope.

Po naravni nesreči, ki je spomenik prizadela 13. julija 2023 smo se odločili, da v Cerkljanskem muzeju postavimo dopolnjeno občasno razstavo *PB Franja – skriti dragulj Evrope*, v muzeju smo namreč med drugim predstavili tudi rekonstrukcijo operacijske sobe. Na ta način smo zagotovili, da lahko še naprej izvajamo naše pedagoške in andragoške programe ter širimo vrednote PB Franja na različne cilje skupine.

V skladu z letnim načrtom oskrbnika in občasno tudi direktor izvajamo monitoring na celotnem spomeniškem območju in obenem dokumentiramo izvedene ukrepe. Direktor muzeja je član delovne skupine za sanacijo in obnovo PB Franja. Obenem še vedno zbiramo tudi donacije za obnovo spomenika.

5. Povezovanje znanja, kadrov, vključevanje javnosti

Aktivnosti za povezovanje z drugimi akterji v lokalnem in širšem prostoru, tudi na mednarodni ravni, smo izvajali v načrtovanem obsegu. Skupaj ali v sodelovanju smo izvajali programe na področju promocije, popularizacije, strokovnega dela (prezentacija dediščine, proučevanje, EU projekti). Sodelovali smo s sorodnimi inštitucijami doma in v tujini: Univerza Castillia La Mancha in M.A.Y.A.S.A, Španija; Muzej Krapinskih neandertalaca, Hrvaška; Zveza slovenskih kulturnih društev ETS (Trst), Italija, Slovenija odprta za umetnost; Oddelek za lesarstvo Biotehniške fakultete Univerze

v Ljubljani; Muzej novejša in sodobna zgodovina Slovenije, Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož; Tolminski muzej; Park vojaške zgodovine Pivka; Fundacija Pot miru; ZVKDS – Restavratorski center, idr. kot tudi strokovnjaki posamezniki. Vključevali smo se v dogajanje v lokalnem okolju in sodelovali z Zavodom za turizem Idrija (kjer velja izpostaviti sodelovanje pri projektu digitalizacije kulturne dediščine, in sicer Idrijske kamšti (EŠD 187) in kontinuirano sodelovanje s Centrom za upravljanje dediščine živega srebra Idrija, Festivalom idrijske čipke, Zavod Jazz Cerklje, LTO Laufar Cerklje, Društvom klekljarij idrijske čipke, Klekljarskim društvom Marjetica Cerklje, Turističnim društvom Pod Kojco, Društvom Idrija 2020 in Zavodom ID 2020, Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo, Muzejskim društvom Idrija, Godbenim društvom rudarjev Idrija, Društvom Rapalska meja, Čipkarsko šolo Idrija, Mestno knjižnico in čitalnico Idrija, Gimnazijo Jurija Vege Idrija, osnovnimi šolami itd.

2.4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

PROGRAM DELA	Plan 2025	Realizacija 2025	Indeks
konzerviranje + restavriranje	89	100	112
število inventariziranih predmetov	383	626	163
število digitaliziranih predmetov	383	626	163
število tem proučevanja	11	11	100
sodelovanje na strokovnih srečanjih ter izobraževanje in strokovno usposabljanje (število udeležb)	45	45	100
skupno število razstav (dopolnitve stalnih razstav + razstavne vitrine + občasne + razstave drugih ustanov + mednarodne + medinstitucionalne razstave v našem javnem zavodu + naša gostovanja)	19	29	153
število izdanih publikacij (IR, knjige, katalogi, zgibanke, vodniki, učni list, e-Novičnik)	20	27	135
število pedagoških programov	43	49	114
število ponovitev pedagoških programov	345	326	94
število andragoških programov	38	37	97
število ponovitev andragoških programov	425	653	154
število vseh obiskovalcev (plačane vstopnice + brezplačne vstopnice + prost vstop)	21.500	24.161	112
lasten prihodek (drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe in prihodki iz proračuna EU / EU projekti)	88.371	92.212	104

Primerjava planiranega in realiziranega programa dela za leto 2025 kaže, da so zaposleni v muzeju na vseh področjih delovanja sledili zastavljenim ciljem. Večji obseg realizacije se kaže na vseh temeljnih področjih muzejskega dela: inventarizacija (indeks 163), digitalizacija (indeks 163), proučevanje (indeks 100), izvedba razstav (indeks 153), konzerviranje in restavriranje predmetov (indeks 112). Večja od

planiranega je bila tudi realizacija izdajanja publikacij (indeks 135), predvsem na račun novega sodelovanja pri promocij z Zavodom za turizem Idrija na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana. Obenem smo v muzeju v letu 2025 pričeli z obsežnim projektom *Reorganizacije muzejske fototeke*. Z reorganizacijo fototeke želimo: vzpostaviti sistem po zgledu zbirk, standardizirati vpis gradiva z določitvijo obveznih kategorij pri obdelavi gradiva, posodobiti in poenotiti klasifikacijo, preveriti in dopolniti ključne besede za že vpisano gradivo, poskrbeti za dolgoročno hrambo gradiva, izboljšati dostopnost do gradiva tudi s ciljem vzpostavitve iskalnika za iskanje gradiva po zgledu arhivov.

Aktivnost muzejskih strokovnih delavcev je bila v skladu s planiranim tudi na področju sodelovanja na strokovnih srečanjih, izobraževanjih in strokovnih usposabljanjih (indeks 100).

Na podlagi statističnega poročila lahko ugotovimo, da se je zmanjšalo število uporabnikov na obeh spletnih straneh muzeja iz 30.815 v letu 2024 je padlo na 20.090 v letu 2025. Povečalo se je število sledilcev na družbenih omrežjih iz 15.163 v letu 2024 na 16.098 v letu 2025.

Na statistiko obiska muzejskih objektov največ vpliva dejstvo, da je od 13. julija 2023 za obiskovalce zaprta PB Franja. Izpad obiska se tako očitno kaže pri programih in vodenih ogledih za šolske skupine. Predvsem zaradi dragih šolskih prevozov in dejstva, da muzej nima zagotovljenega stalnega vira za promocijo muzejskih programov in objektov (ta je v celoti financirana iz naslova prihodkov za izvajanje dejavnosti javne službe) smo v letu 2025, kljub višji realizaciji, 49 pedagoških programov (indeks 114) izvedli manjše število ponovitev 326 (indeks 94). Kot že v letu 2024 se je v letu 2025 dvignil obisk organiziranih odraslih skupin za katere izvajamo andragoške programe. V letu 2025 smo realizirali 37 (indeks 97) andragoških programov in izvedli 653 ponovitev (indeks 153). Še vedno, za razliko od let pred Covid-19, opažamo upad najavljenih skupin iz Nemčije, Avstrije, Italije in Francije.

Realizacija drugih prihodkov za izvajanje dejavnosti javne službe je bila višja, kot je bilo planirano v finančnem načrtu za letu 2025 (indeks 104). Temu je največ botrovalo dejstvo, da smo v letu 2025 uvedli posebno ponudbo 2. muzejska objekta (po lastni izbiri) po enotni znižani vstopnini.

Med opaznejšimi rezultati dela Mestnega muzeja Idrija v letu 2025, želimo izpostaviti:

- tri gostovanja lastne občasne razstave: *Almadén & Idrija: Zakladnica svetovne dediščine* v Španiji (Langreo, Arnao, Baskija);
- novo lastno občasno razstavo *Tekoče srebro. Idrija & Almadén – živo srebro, živa dediščina*
- realizacijo cikla razstav *Klekljanje idrijske čipke – Unescova nesnovna dediščina*;
- *gostovanje lastne občasne razstave Partizanska bolnica Franja – skriti dragulj Evrope v Evropskem parlamentu v Bruslju*
- izvedba devetih predstavitev zbornika *Franja: Spomin in opomin*
- izvedba 15 razstav v projektu sklopu *Muzej na stičišču*
- izdajo dvoje številke (št. 1–2, 124 strani) domoznanske revije *Idrijski razgledi* z dodatno tiskano prilogo v angleščini o projekt IPIHAN#15, ki se je odvijal pri Jožefovemu jašku
- Inventura muzealij in muzejskega gradiva – posamezne zbirke: Geološka zbirka, Zbirka industrija, obrt in rokodelstvo, Rudarska zbirka in Likovna dela v dolgotrajni izposoji
- vsebinsko realizacijo in izdelavo idejne zasnove oblikovanja nove celostne podobe spomeniškega območja Partizanske tiskarne Slovenija

obsežno digitalizacijo naših spomenikov, in sicer gradu Gewerkenegg in Partizanske tiskarne Slovenije. Izvedeno je bilo 3D skeniranje, tahimetrična izmera, izdelava mreže in tekstur in izdelava 3D modela v merilu 1:1.

2.5 NASTANEK MOREBITNIH NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA

Na poslovanje muzeja ima še vedno velik vpliv rast cen energentov, ki smo jih uspeli vsaj delno omejiti, s pravočasnim podpisom pogodb o dobavi s ponudnikom v juniju 2024. Ker imamo pogodbo sklenjeno tudi za leto 2026, nam je to dejstvo ob pripravi programa dela in finančnega plana za leto 2026 omogočilo bolj realno planiranje odhodkov. Obenem se še vedno kaže splošna rast cen materiala in storitev, kar najbolj vpliva na realizacijo načrtovanih investicij in zmanjševanje sredstev za programske stroške. Zaradi dvigov minimalne plače so narasli stroški varovanj in predvsem dela dijakov in študentov na muzejski recepciji za potrebe zagotavljanja dostopnosti.

V letu 2025 smo v muzeju veliko pozornost in časa namenili sanaciji in obnovi celotnega spomeniškega območja Partizanske bolnice Franja. Na terenu smo s projektanti izvedli več ogledov. Občini Cerklje ob Savi pomagamo pri komunikaciji z različnimi deležniki.

Negativne posledice, ki bi terjale krizno ukrepanje v poslovanju in delovanju muzeja, niso nastale. K temu je veliko prispevalo pravočasno ukrepanje skupne službe muzeja. Redno namreč spremljamo bilanco stanja in ocenjujemo višino drugih prihodkov za izvajanje dejavnosti javne službe. Direktorju je pri poslovanju muzeja v letu 2025 sicer precejšnje težavo predstavlja dejstvo, da je *Pogodbo o sofinanciranju delovanja muzeja* s strani Občine Idrija prejel 22. 1. 2025, medtem ko smo jo s strani Občine Cerklje ob Savi prejeli šele 26. 3. 2025.

V letu 2025 je zaposleni na delovnem mestu Glavni vzdrževalec V (G095076) do 17. 11. 2025 koristil krajši delovni čas zaradi starševskega varstva. Delovno mesto Čistilka II (G092001) je bilo zaradi upokojitve do 28. 2. 2025, kljub javnim razpisom nezasedeno. Od 1. 3. 2025 dalje smo na tem delovnem mestu zaposlili novo delavko. Do 30. 6. 2025 je muzejski sodelavec (G026013), ki smo ga financirali iz lastnih sredstev delal za skrajšani delovni čas (37,5 %). Zaradi obsega dela je bilo od 1. 3. 2025 do 31. 12. 2025 iz lastnih sredstev financirano delovno mesto Muzejski sodelavec (G026013). Delovno mesto Računovodja VII/1 (G096042) od 17. 4. 2024 nezasedeno, saj na javnih razpisih nismo bili uspešni. Za izvajanje storitev smo angažirali zunanji računovodski servis.

2.6 OCENA USPEHA GLEDE NA PREDHODNO LETO 2024

PROGRAM DELA	Realizacija 2024	Realizacija 2025	INDEKS 2025/2024
konserviranje + restavriranje	185	100	54
število inventariziranih predmetov	696	626	90
število digitaliziranih predmetov	696	626	90
število tem proučevanja	10	11	110
sodelovanje na strokovnih srečanjih ter izobraževanje in strokovno usposabljanje	48	45	94
skupno število razstav (dopolnitve stalnih razstav + razstavne vitrine + občasne + razstave drugih ustanov + medinstitucionalne razstave v našem javnem zavodu + naša gostovanja)	21	29	143
število izdanih publikacij (IR, katalogi, zloženke, vabila, plakati, e-novičnik)	25	27	108
število pedagoških programov	43	49	114
število ponovitev pedagoških programov	345	326	94
število andragoških programov	38	37	97
število ponovitev andragoških programov	425	653	154
število izdanih vstopnic (plačane + brezplačne + prost vstop)	21.517	24.161	112
lasten prihodek (javna služba + prihodki iz proračuna EU + EU projekti)	85.608	92.212	108

Realizacija programa za leto 2025 zaradi specifik zastavljenih del in nalog ni v vseh segmentih primerljiva z rezultati v letu 2024. V letu 2025 smo v muzeju izvedli kar 11 gostovanj naših razstav v drugih institucijah doma in v tujini, 6 ponovitev gledališke predstave *Ne bojim se ne hudiča ne birača: Pregon tihotapke Melhiorce* in izvedli več dogodkov za promocijo in popularizacijo muzeja. Drug pomemben dejavnik so bile naravne nesreče, ki so nas prizadele v juliju in avgustu 2023. Obseg dela, še zlasti v Delovni skupini za sanacijo in obnovo Partizanske bolnice Franja ni bilo mogoče načrtovati v okviru rednega programu dela za leto 2025, saj sanacijo vodi Občina Cerkno. Obseg izvedenih del je odvisen tudi od vremena in razpoložljivih finančnih virov.

V analizi realizacije 2024/2025 izstopajo indeksi pod 100: realizacija na področju digitaliziranja predmetov (indeks 90) in inventarizacije (indeks 90) je nižja v primerjavi z letom 2024 predvsem zaradi večjega obsega drugih del in nalog strokovnih delavcev. Zmanjšanje aktivnosti strokovnih delavcev na področju sodelovanja na strokovnih srečanjih, izobraževanjih in strokovnih usposabljanjih (indeks 94), lahko pripišemo predvsem dejstvu, da nekatere sekcije na ravni muzejske skupnosti ne delujejo in prezaposlenosti kustosov z drugimi nalogami. Izstopa zmanjšanje konserviranja in restavriranja predmetov (indeks 54). V letu 2024 je bila namreč realizacija nadpovprečna, zaradi nujnosti izvedbe

posegov na predmetih iz zbirke Partizanska bolnica Franja, ki so bili prizadeti v povodnji. Za posege na teh predmeti sicer muzej ni pridobil nobenih namenskih sredstev in jih je v celoti realiziral iz naslova nejavnih sredstev za izvajanje javne službe. Obenem velja naglasiti, da muzej nima lastne konservatorsko-restavratorske delavnice, zato smo odvisni od zunanjih izvajalcev. Število teh je omejeno, v kolikor so zaposleni v javnem zavodu izvajajo tudi svoj redni program dela. Posledično se je vsako leto težje dogovoriti za konserviranje/restavriranje predmetov. Obenem so stroški posegov iz leta v leto dražji.

Na področju izvajanja javne službe je muzej v primerjavi s preteklim letom opravil obsežnejše delo (indeksi nad 100), in sicer: proučevanje (indeks 110), razstavna dejavnost (indeks 143) – predvsem na račun večjega števila izvedenih gostovanj naših razstav v drugih inštitucijah doma in v tujini ter izdajanje publikacij (indeks 108). Izpostaviti velja, da je bilo veliko delo opravljeno tudi na področju priprave gradiva za popis, pripravi popisnih listov in izvedbi popisa generalne inventure Geološka zbirka, Zbirka industrija, obrt in rokodelstvo, Rudarska zbirka. Obenem smo v muzeju v letu 2025 pričeli z obsežnim projektom Reorganizacije muzejske fototeke.

Ključni podatek o uspešnosti nejavnih prihodkov za izvajanje javne službe je število izdanih vstopnic in prodanih muzejskih artiklov (indeks 108). Večji obisk od leta 2024 gre iskati predvsem v dejstvu, da smo v letu 2025 uvedli posebno ponudbo 2. muzejska objekta (po lastni izbiri) po enotni nižani vstopnini. Obenem smo od februarja dalje okrepili promocijo muzeja po družabnih omrežji ter dodali novo sodelovanje z Radiem Sora. Skupaj z Zavodom za turizem Idrija smo sodelovali tudi na celoletni promociji na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana. Muzej nima zagotovljenega stalnega vira za promocijo muzejskih programov in objektov (ta je v celoti financirana iz naslova prihodkov za izvajanje dejavnosti javne službe). Zaradi dragih šolskih prevozov cilji niso bili doseženi na področju števila ponovitev pedagoških programov (indeks števila ponovitev 94) in to kljub temu, da je skupno število izvedenih programov naraslo (indeks 114). To dejstvo kaže tudi na trend manjšanja števila otrok v posamezni skupini. Po drugi strani so bili zastavljeni plani na področju andragoške dejavnosti nižji po številu izvedenih andragoških programov (indeks 97), ter preseženi po številu ponovitev (indeks 154).

V muzeju smo, kljub težkim razmeram za delovanje še vedno skrbeli za dostopnost in obiskovalcem omogočili veliko število brezplačnih ogledov razstav in dogodkov (skupaj v letu 2025: 6.149; primerjavo v letu 2024: 7.694).

2.7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Meril za oceno gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja ministrstvo in ustanovitelj nista predpisala. Merljive kazalnike za oceno gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja smo si postavili sami. Primerjamo jih iz leta v leto. Niso pa količinsko v celoti primerljivi z drugimi muzeji, saj znotraj branže nimamo postavljenih normativov. Ocenjujemo, da muzej z javnimi sredstvi ravna gospodarno.

	Plan 2025	Realizacija 2025	Indeks
Celotni prihodki	954.169	1.010.879	105,94
Celotni odhodki	952.788	1.008.205	105,82

Realizirani celotni prihodki muzeja v letu 2025 so za 5,94% večji od načrtovanih (indeks 105,94). Za 5,82 % so od načrtovanih višji tudi celotni odhodki (indeks 105). Sredstva so bila porabljena namensko, skladno s potrjenim programom dela in finančnim načrtom. Poslovanje muzeja v letu 2025 je bilo pozitivno.

Muzej beleži presežek prihodkov nad odhodki, ki je ugotovljen v višini 2.674,36 evrov. Presežek prihodkov nad odhodki je nastal izključno iz lastnih prihodkov t. i. drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe. Davek od dohodka pravnih oseb je ugotovljena v višini 311,60 evrov. Čisti presežek prihodkov tako naša 2.362,76 EUR.

2.8 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

Ustreznost vzpostavitve sistema notranjega nadzora se ugotavlja na osnovi samoocenitvenega vprašalnika in na podlagi sprotnega (mesečnega) poročanja posameznih nosilcev dejavnosti o poslovanju. Za zagotavljanje delovanja sistema notranjega nadzora so na posameznih področjih poslovanja uvedeni utečeni postopki, ki zagotavljajo njegovo izvajanje. Na podlagi ugotovitev notranje revizije poslovanja leta 2018, smo posodobili Register tveganj in sprejeli nov Pravilnik o računovodstvu, ki je stopil v veljavo 1. 1. 2021. Slednjega smo ob koncu leta 2025 posodobil tudi glede na dejstvo, da del nalog izvaja zunanje računovodstvo. V veljavo bo stopil po obravnavi na Svetu muzeja v letu 2026. V skladu z zakonom smo v začetku januarja 2025 naročili izvedbo notranje revizije poslovanja za leto 2024 s strani preizkušene državne notranje revizorke. Predmet notranje revizije, katerega poročilo je bilo oddano 7. 4. 2025, je bila usklajenost in pravilnost organizacije računovodske službe ter nabava blaga, materiala in storitev - javnih naročil.

2.9 NEREALIZIRANI CILJI

V letu 2025 smo se še vedno soočali z naraščanjem cen stroškov materiala in storitev. Pri odhodkih zagotovo izstopajo stroški ogrevanja (zemeljski plin) in elektrike. Poslovanje muzeja v kriznih razmerah se je v primerjavi s preteklimi leti najbolj odrazilo v zmanjšanju realizacije na področju investicij, še zlasti na področju vzdrževanj objektov nepremične kulturne dediščine in pri nakupu opreme.

Področja izvajanja javne službe so bila v celoti realizirana v skladu s planom oz. načrtovanim programom dela za leto 2025. Odstopanje v realizaciji se kaže samo na področju dela z obiskovalci, in sicer v številu ponovitev pedagoških in andragoških programov, kar je predvsem posledica zaprtja dveh muzejskih objektov (zaradi naravnih nesreč), dragih šolskih prevozov in dejstva, da muzej nima zagotovljenega stalnega vira za promocijo muzejskih programov in objektov. Delni vzrok lahko iščemo tudi v slabšem obisku tujih obiskovalcev (še zlasti iz Nemčije, Avstrije, Italije), zmanjšanju števila nastanitev na Idrijskem in Cerkljanskem ter nezadostna gostinska ponudba.

Neuspešni smo bili pri pridobivanju prostorov za muzejske depoje, kar je povezano s prostorskimi in finančnimi možnostmi ustanoviteljice našega muzeja – Občine Idrija, ki nam še ne more zagotoviti ustreznega prostora. Zavzemamo se za možnost, da te prostore pridobimo v okviru projekta revitalizacije območja Jožefovega jaška, kjer pa mora biti s strani Občine najprej poskrbljeno za osnovno infrastrukturo. Iz enakih razlogov (nezagotovljena finančna sredstva) v letu 2025, kljub potrebam nismo rešili kadrovske problematike (nova delovna mesta: kustos pedagog, muzejski sodelavec, kustos za naravoslovje, kustos arheolog, strokovnjak s področja konservatorstva, vodniška služba, receptor). Z ministrstvom za kulturo tudi še vedno ni rešen zaplet ob izdaji pooblastila za opravljanje državne javne službe iz leta 2013, ko nam je bila odvzeta pristojnost za področje tehniške dediščine, kar se do danes še ni sistemsko rešilo.

Ocenjujem, da je velik uspeh, da so se zaposleni v muzej v zaostrenih finančnih okoliščinah in negotovosti predvsem glede obnove PB Franja, znali hitro in uspešno odzvati. Da so zaposleni vložili veliko osebnega napora, da se program dela za leto 2025 izpelje v celoti. To so dejstva, ki jih indeksi v poročilu o oceni uspešnosti ne pokažejo. Kot direktor bi si želel, da bi naše uspešno delo končno prepoznali in z zagotovitvijo stabilnega financiranja dodatnih zaposlitev ustrezno podprli tudi naši financerji.

2.10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA JAVNEGA ŽIVLJENJA

Izvedba programa Mestnega muzeja Idrija v letu 2025 je imela učinke še na drugih področjih življenja (gospodarstvo, turizem, regionalni razvoj, urejanje prostora). Izvedeni projekti in programi so imeli učinke pri vključevanju kulturne dediščine v turistično ponudbo kraja in širše regije (Idrijsko in Cerkljansko, Posočje) in s tem razvoj t.i. kulturnega turizma. V tem kontekstu posebej poudarjamo predstavljanje dediščine živega srebra Idrije in Almadéna vpisane na UNESCO Seznam svetovne dediščine skozi muzejske objekte in razstave ter promocijo Partizanske bolnice Franja skozi znak evropske dediščine, kar ima gospodarske učinke v širšem prostoru. Povezovanje muzeja s partnerji doma in v tujini rezultira v evropskih projektih, ki zagotavljajo dodatna finančna sredstva za izvajanje dejavnosti in predvsem izmenjavo dobrih praks. V izvajanje rednega programa in dogovorjenih projektov so bili vključeni zunanji sodelavci preko projektnih zaposlitev, po pogodbah o zaposlitvi, dijaki in študenti

s čimer smo prispevali k reševanju socialnih in ekonomsko-socialnih problemov območja. Doprinesli smo k širitvi specifičnega znanja in razgledanosti zgoraj omenjenih ciljnih skupin, obenem pa s svojim delom pri lokalnem prebivalstvu prispevali k dvigu samopodobe in zavedanja o vlogi in pomenu našega prostora in ljudi v evropski in svetovni zgodovini.

2.11 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN INVESTICIJSKIH VLAGANJ

a.) Kadri

Ponovno ugotavljamo, da stanje na področju kadrov ni zadovoljivo. Kadrovske potrebe našega muzeja so večje, kot je trenutno število zaposlenih. Dolgoročno potrebujemo kustose za področje:

- pedagoško-andragoške dejavnosti,
- naravoslovje
- arheologije ter
- strokovnjaka s področja konservatorstva.

Takoj bi potrebovali tudi:

- sodelavce v recepciji za vodenje in nadziranje obiskovalcev (grad Gewerkenegg in Cerkljanski muzej) ter pri izvajanju vodniške službe oz. pedagoško-andragoških dejavnostih.

Na tem področju nam je v letu 2025, kljub krčenju zaradi naraščajočih stroškov dela pomagalo 16 dijakov in študentov ter 4 zunanjih sodelavcev, ki so skupaj opravili 3.102,59 ur dela, kar znaša 1,49 zaposlenega.

b.) Večja investicijska vlaganja:

- Izolacija podstrešja gradu Gewerkenegg - trakt A (260 m²)
- Sanacija drenaže ob Rudarski hiši
- Ureditev dostopa do spomenika ter izdelava vodomernega jaška Bevkove domačije v Zakojci

Vrednost investicijskega vzdrževanja je v letu 2025 znašala 34.530,73 evrov. Viri sredstev: Občina Idrija 12.538,44 evrov, Občina Cerkno 16.000,00 evrov in 5.992,29 evrov iz lastnih prihodkov (drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe).

c.) V letu 2025 je muzej za nabavo opreme porabil 35.005,85 evrov. Pridobili smo 14.610,67 evrov namenskih sredstev od Občine Idrija, 12.968,49 od Občine Cerkno vir za preostale nakupe predstavlja presežek prihodov nad odhodki iz preteklih let v vrednosti 7.426,69 evrov.

Nabavljena oprema obsega:

- Polični regali 730 x 920 x 2500 cm in protivlomna centrala (depo Študentovska 1)
- Lesena modularno kubusna opremo za razstavo *Tekoče srebro*.
- Macesnova miza (3x) in zložljiva klop (6x) – Bevkova domačija
- Kovinsko ogrodje panoja 200x 150 (5x)
- 3D replike fosilov (6x)
- Računalnik HP P Mini 400 G in Monitor Touch 68,6 Iiyama

- Računalnik Mega MT Intel 730
- Računalnik HP PTower 400 G9
- Razvlažilec zraka AERIAL

d.) V letu 2025 smo poskrbeli za ureditev delovnih in razstavnih prostorov. Pridobili smo 10.000 evrov namenskih sredstev od Občine Idrija, vir za preostale nakupe predstavljajo tekoči prihodki muzeja.

Posegi v delovne in razstavne prostore obsegajo:

- Obnova dvoriščnih grajskih vrat (demontaža in montaža vrat, menjava poškodovanih lesenih delov, kitanje, impreniranje in 3x barvanje) – 5 kos (recepција, oskrbnik, Šiviljstvo MAL, prehodni depo, stoli)
- 2x Beljenje razstavnih prostorov 2. nadstropja grad Gewerkenegg (1.308 m²)

e.) Sredstva za nakup muzejskega gradiva – muzealij v skupni višini 9.027,86 €: 4.000 Ministrstvo za Kulturo (komplet jaslic iz domačije pri Ivanišu v Cerknem); Občina Idrija je za nakup zagotovila 3.000 €, Občina Cerkno 1.500,00 EUR, med tem, ko je muzej iz lastnih prihodkov (drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe) zagotovil 527,86 €.

f.) Sredstva za nakup knjižničnega gradiva v višini v višini 145,69 evrov se je pokrilo iz presežka prihodov nad odhodki iz preteklih let.

g.) Glavne prostorske pomanjkljivosti našega muzeja so:

- Depoji: imamo jih premalo; potrebujemo 1000 m² primerno dostopnih, ustrezno urejenih in varovanih prostorov, tudi prostorov za velike in težke predmete.
- Konservatorsko-restavratorska delavnica: je nimamo, zato pri svojem osnovnem poslanstvu v celoti odvisni od zunanjih izvajalcev.
- Namenski prostori za izvajanje pedagoške dejavnosti na lokacijah grad Gewerkenegg in Cerkljanski muzej: jih nimamo, zato aktivnosti izvajamo v razstavnih prostorih, ki pa niso ustrezno opremljeni in za vsak dogodek posebej zahtevajo prilagajanje.

Idrija, 18. 2. 2026

Pripravil:
dr. Miha Kosmač, direktor

1. Pojasnila k BILANCI STANJA in prilogi k bilanci stanja STANJE IN GIBANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV IN OPREDMETEMNIH OSNOVNIH SREDSTEV

Bilanca stanja je računovodski izkaz, sestavni del računovodskega poročila, ki izkazuje resnično in pošteno stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov na zadnji dan tekočega in zadnji dan predhodnega obračunskega obdobja.

Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Vsa neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva predstavljajo muzeju kot sredstva v upravljanju. Bila so inventurno pregledana in popisana.

Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Neodpisana vrednost	Odpisanost sredstev
1	2	3	4	5=3:2x100
Neopredmetena osnovna sredstva	17.742,75	15.785,79	1.956,96	88,976
Nepremičnine - zemljišče in zgradbe	4.253.676,29	279.469,20	3.974.207,09	6,57
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	1.621.456,12	513.210,39	1.108.245,73	31,65
SKUPAJ DOLGOROČNA SREDSTVA	5.892.875,16	808.465,38	5.084.409,78	13,72

Odpisanost neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev znaša skupaj 13,72 %. Pri tem je potrebno poudariti, da ima muzej v upravljanju poleg zemljišča, tudi zgradbe, ki nosijo status kulturnih spomenikov ter med opremo muzealije in umetniška dela, ki se ne amortizirajo.

a) Povečanje sredstev za nove nabave v letu 2025

Muzeju so se povečala osnovna sredstva v upravljanju na račun novih nabav, novega vrednotenja nepremičnin po GURS, ter uskladitev vrednosti muzealij med analitičnimi evidencami in glavno knjigo. Povečanje je skupno znašalo 862.426,42 EUR.

Zagotovljeni viri za nabavo osnovnih sredstev so bili iz državnega proračuna (Ministrstva za kulturo), občinskega proračuna (Občina Idrija, Občina Cerkno) ter iz presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let.

Prikaz novih nabav in virov sredstev za nabave osnovnih sredstev v letu 2025:

VRSTA OSNOVNEGA SREDSTVA	VREDNOST NABAVE / SPREMEMBE	VIRI SREDSTEV ZA NABAVO		
		OBČINSKI PRORAČUN	DRŽAVNI PRORAČUN	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI IZ PRETEKLIH LET
Zgradbe - s statusom kulturni spomenik	106.152,77	106.152,77	0,00	0,00
Oprema, drobní inventar	36.179,41	28.079,16	0,00	12.845,49
Muzealije/umetniška dela	764.838,40	4.000,00	4.000,00	975,20
SKUPAJ	862.426,42	18.698,08	4.000,00	15.659,04

b) Zmanjšanje sredstev v letu 2025 za izločitve iz uporabe

V letu 2025 se je na podlagi inventurnega popisa iz uporabe trajno izločilo osnovna sredstva, ki so bila zastarela ali v okvari.

Odpisanih je bilo za 6.059,30 EUR osnovnih sredstev in za 1.649,57 EUR drobnega inventarja, ter 35.974,12 EUR muzealij – PBF. Vsa izločena osnovna sredstva so bila že v celoti amortizirana, za muzealije pa je bil oblikovan vir na kontih 922-Donacije.

c) Amortizacija sredstev

Redni odpis je oblikovanje popravkov vrednosti osnovnih sredstev v poslovnih knjigah, za znesek amortizacije, obračunan po letnem obračunu. V letu 2025 je vrednost obračunane amortizacije znašala 38.612,94 EUR, od tega 1.112,89 EUR za neopredmetena osnovna sredstva, 15.569,16 EUR za zgradbe in 21.930,89 EUR za opremo.

Celotna amortizacija se pokriva v breme neopredmetenih in opredmetenih sredstev v upravljanju.

Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve

<i>Vrste kratkoročnih sredstev in aktivnih časovnih razmejitev</i>	<i>Stanje na dan 31.12.2024</i>	<i>Stanje na dan 31.12.2025</i>
Denarna sredstva v blagajni	1.167,85	1.308,73
Denarna sredstva na računih UJP	158.966,91	147.877,32
Kratkoročne terjatve do kupcev	4.010,42	1.330,67
Dani predujmi	0,00	0,00
Kratkoročne terjatve do neposrednih uporabnikov EKN	43.681,77	43.362,11
Druge kratkoročne terjatve	4.316,57	1.593,85
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	2.063,07	3.792,27
SKUPAJ KRATKOROČNA SREDSTVA	214.206,59	199.265,75

Denarna sredstva v blagajni

Stanje denarnih sredstev vseh blagajn muzeja na dan 31.12.2025 znaša 1.167,85 EUR. Stanje denarnih sredstev blagajne v Mestnem muzeju Idrija znaša 755,48 EUR, stanje blagajne v Muzeju Cerkno pa 271,70 EUR, blagajniški minimum Tiskarna Slovenija 75,55 EUR, ter blagajniški minimum Bevkova domačija 206,00 EUR.

Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah

Muzej ima pri UJP odprta dva transakcijska računa. Stanje sredstev na računu UJP za redno delovanje zavoda na dan 31.12.2025 znaša 89.933,68 EUR. Stanje na računu UJP, ki je odprt z namenom zbiranja sredstev za obnovo Partizanske bolnice Franje po vodni ujmi, pa znaša 57.943,64 EUR.

Kratkoročne terjatve do kupcev

So terjatve kupcev, neproračunskih uporabnikov, izkazane na obračunski dan 31.12.2025. Muzej na presečni dan izkazuje terjatve do kupcev v skupni vrednosti 1.330,67 EUR.

Pregled zapadlosti odprtih terjatev je naslednja:

Zapadlost odprtih terjatev	znesek
Nezapadlo skupaj	147,97
Zapadlo skupaj	1.182,70
a) zapadlo do 30 dni	787,5
b) zapadlo do 180 dni	13,00
c) zapadlo do 1 leta	0,00
d) zapadlo nad 1 letom	265,20
SKUPAJ ODPRTE TERJATVE	1.330,67

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Stanje terjatev do uporabnikov enotnega kontnega načrta znaša na dan 31.12.2025 43.362,91 EUR in se v večini nanašajo na izdane račune oziroma zahtevke, ki jih je muzej izdal v zadnjem obdobju poslovnega leta. Najvišja terjatev v višini 35.015,30 EUR je vzpostavljena do Ministrstva za kulturo za povračilo stroškov za izplačane plače iz meseca decembra 2025. Zahtevek je s strani Ministrstva za kulturo bil tudi že poravnan v prvi polovici januarja 2026.

Med kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN so vključene tudi terjatve za obresti na obeh enotnih zakladniških računih UJP v višini 186,36 EUR.

Pregled zapadlosti odprtih terjatev do uporabnikov EKN je sedeča:

Zapadlost odprtih terjatev do uporabnikov EKN	znesek
Nezapadlo skupaj	43.074,91
Zapadlo skupaj	288,00
a) zapadlo do 30 dni	0,00
b) zapadlo do 180 dni	0,00
c) zapadlo do 1 leta	0,00
d) zapadlo nad 1 letom	288,00
SKUPAJ KRATKOROČNA SREDSTVA	43.362,91

Na osnovi poslanih IOP-jev so vse odprte terjatve do uporabnikov EKN bile usklajene. Vse že zapadle odprte terjatve so bile v letu 2026 tudi poravnane.

Druge kratkoročne terjatve

Ostale kratkoročne terjatve na dan 31.12.2025 znašajo 1.593,85 EUR in predstavljajo naslednje terjatve:

- do Zavoda za zdravstveno zavarovanje iz naslova obračunanih refundacij,
- terjatve za preplačilo iz naslova akontacij za davek od dohodka pravnih oseb,
- terjatve do poslovne banke iz naslova plačil kupcev s plačilo kartico iz zadnjih dni meseca decembra 2025.

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami ima muzej evidentiran razmejeni strošek, ki se nanaša na stroške, ki se nanašajo na leto 2026 – naročnina spletni portal 2026, članarine 2026, tiskovine in zloženke nabavljene za daljše časovno obdobje.

Zaloge

Muzej na podlagi sprejetega občinskega odloka ne opravlja več dejavnosti komisijske prodaje in zato zalog blaga v komisijski prodaji ne izkazuje. V svojih evidencah ima samo trgovsko blago.

Vrednost zalog trgovskega blaga na dan 31.12.2025 znaša 8.550,10 EUR. Zaloge se vrednotijo po nakupnih cenah, povečanih za odvisne stroške ter zmanjšane popuste. Za obračun vrednosti porabljenih zalog se uporablja metoda FIFO. Med zalogami trgovskega blaga so evidentirani artikli, kot so razni spominki in publikacije.

Zaloge	Stanje na dan 31.12.2024	Stanje na dan 31.12.2025
Blago v lastnem skladišču	15.999,57	8.550,10
SKUPAJ ZALOGE	15.999,57	8.550,10

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve

Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve vključujejo:

- kratkoročne obveznosti za predujme in varščine,
- kratkoročne obveznosti do zaposlenih,
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev,
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja,
- kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta,
- kratkoročne obveznosti do financerjev,
- kratkoročne obveznosti iz financiranja,
- pasivne časovne razmejitve.

Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve

Vrste kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev	Stanje na dan 31.12.2024	Stanje na dan 31.12.2025
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	0,00	
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	36.307,85	39.527,43
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	90.583,29	66.649,24
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	6.307,79	7.313,39
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	2.624,13	13,83
Pasivne časovne razmejitve	0,00	
SKUPAJ KRATKOROČNA SREDSTVA	135.823,06	99.546,84

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

39.527,43 EUR predstavljajo obveznosti za plače in druge prejemke zaposlenih z vključenimi obveznimi dajatvami iz bruto plače za mesec december 2025 ter redno delovno uspešnost zaposlenim za leto 2025 iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Na dan 31.12.2025 znašajo obveznost do dobaviteljev 66.649,24 EUR.

Pregled zapadlosti odprtih obveznosti je naslednja:

Zapadlost odprtih obveznosti	znesek
Nezapadlo skupaj	66.215,10
Zapadlo skupaj	434,14
a) zapadlo do 30 dni	434,14
b) zapadlo do 180 dni	0,00
c) zapadlo do 1 leta	0,00
d) zapadlo nad 1 letom	0,002
SKUPAJ KRATKOROČNA SREDSTVA	66.649,24

Muzej v glavnem vse obveznosti plačuje na valuto. Že zapadle odprte obveznosti ne predstavljajo bistvenega zneska. Nanašajo se na manjše zneske, ki so zapadli 30.12.2025.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi iz poslovanja so zajete obveznosti za dajatve iz naslova obračunane decembrske plače ter delovne uspešnosti zaposlenim v višini 7.313,39 EUR. Ostale obveznosti se nanašajo na obveznosti iz obračunanih honorarjev avtorskih in podjemnih pogodb, obveznost za obvezne prispevke (RTV prispevek), obveznost iz naslova obračuna DDV in druge obveznosti.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN

Predstavljajo obveznosti, ki jih ima muzej do uporabnikov enotnega kontnega načrta. Sem sodijo obveznosti do UJP za opravljene bančne storitve (13,83 EUR) ter poslovne obveznosti do uporabnikov EKN v višini 977,62 EUR.

Pregled zapadlosti odprtih obveznosti do uporabnikov EKN:

Zapadlost odprtih obveznosti do uporabnikov EKN	znesek
Nezapadlo skupaj	977,62
Zapadlo skupaj	0,00
a) zapadlo do 30 dni	0,000
b) zapadlo do 180 dni	0,00
c) zapadlo do 1 leta	0,00
d) zapadlo nad 1 letom	0,00
SKUPAJ KRATKOROČNA SREDSTVA	977,62

Pasivne časovne razmejitve

Med pasivnimi časovnimi razmejitvami muzej na bilančni presečni dan ne izkazuje vrednosti.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

<i>Prejete donacije za PBF za obnovo po povodnji in vetrolomu 2023</i>	55.866,96
SKUPAJ DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	55.866,96

V juliju 2023 je območje Partizanske bolnice Franje najprej prizadela povodenj, nekaj dni za tem pa še vetrolom. Zaradi velike materialne škode in nevarnosti je območje zaprto. Za namen obnove se zbirajo donacije na posebnem računu, odprtem pri UJP. Do 31.12.2025 se je zbralo za skupnih 55.866,96 EUR donacij, od tega v letu 2023 21.278,62 EUR, 29.412,34 EUR v letu 2024, ter 5.176,00 v letu 2025.

Stanje sredstev v upravljanju

Stanje obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva na dan 31.12. preteklega leta (skupaj)	4.216.876,07
<i>a) obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva - Občina Idrija</i>	1.886.273,93
<i>b) obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje - Občina Cerkno</i>	2.330.602,14
Povečanje obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva (skupaj)	906.142,71
<i>a) povečanje obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva - Občina Idrija</i>	791.384,74
<i>b) povečanje obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva - Občina Cerkno</i>	114.757,97
91.874,93Zmanjšanje obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	38.609,00
<i>a) zmanjšanje obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva - Občina Idrija</i>	20.637,63
<i>b) zmanjšanje obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva - Občina Cerkno</i>	17.971,37
Stanje obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva na dan 31.12. tekočega leta	5.084.409,78
Stanje presežka prihodkov/odhodkov na dan 31.12. preteklega leta	43.692,30

<i>Povečanje (+) / zmanjšanje (-) presežka prihodkov/odhodkov (nakup OS iz presežka)</i>	-7.610,06
<i>Povečanje (+) / zmanjšanje (-) presežka prihodkov/odhodkov na podlagi tekočega rezultata</i>	2.362,76

Stanje presežka prihodkov(+)/odhodkov(-) na dan 31.12. tekočega leta	38.445,00
Skupaj stanje sredstev muzeja v upravljanju	5.122.854,78

Stanje sredstev v upravljanju za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva znašajo skupaj 5.084.409,78 EUR, od tega se na Občino Idrija nanaša 2.649.410,98 EUR, na Občino Cerklje pa 2.434.998,80 EUR.

Muzej je za leto 2025 ugotovil presežek prihodkov nad odhodki po obdavčitvi v višini 2.362,76 EUR.. Skupni bilančni presežek prihodkov nad odhodki muzeja na dan 31.12.2025 znaša 38,445,00 EUR.

2. Pojasnila k IZKAZOM PRIHODKOV IN ODHODKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih v tekočem in predhodnem obračunskem obdobju, izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti pa prihodke in odhodke, ki se nanašajo na izvajanje javne službe in dejavnosti prodaje storitev na trgu - tržne dejavnosti.

2.1. Pojasnila k IZKAZOM PRIHODKOV IN ODHODKOV

Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo poslovnega dogodka. Prihodki so razčlenjeni v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi in enotnim kontnim načrtom za proračunske uporabnike. Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki so nastali kot poslovni dogodki od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025.

Celotni prihodki muzeja v letu 2025 znašajo 1.101.879,94 EUR, celotni odhodki 1.008.205,58 EUR, presežek odhodkov nad prihodki pred obdavčitvijo pa 2.674,36 EUR. Davek od dohodka za leto 2026 znaša 311,60 EUR, presežek odhodkov nad prihodki po obdavčitvi pa 2.362,76 EUR.

PRIHODKI

Struktura prihodkov po vrstah za leto 2025 in primerjava s preteklim letom:

<i>Vrste prihodkov</i>	<i>Prihodki preteklega obračunskega obdobja</i>	<i>Indeks strukture prihodkov 2024</i>	<i>Prihodki tekočega obračunskega obdobja</i>	<i>Indeks strukture prihodkov 2025</i>
Prihodki iz sredstev javnih financ za pokrivanje stroškov proizvodov in storitev	814.309,68	88,96	887.598,97	87,80
a) Ministrstvo za kulturo	574.927,31		587.364,15	
b) Občina Idrija	148.029,51		178.903,31	
c) Občina Cerkno	91.352,86		121.331,51	
Opravljanje javne službe	85.608,31	9,35	105.879,09	10,47
a) vstopnine, vodniška služba, pedagoški program	66.311,78		77.719,41	
b) prodaja publikacij	6.126,53		6.306,20	
c) prodaja spominkov	7.170,00		8.186,50	
d) drugi prihodki	6.000,00		13.666,98	
Prihodki v zvezi z oddajo premoženja v upravljanju	12.292,31	1,34	14.087,54	1,39
Finančni prihodki	2.784,19	0,30	2.083,01	0,21
Drugi prihodki	376,74	0,04	1.230,33	0,12
Prevrednotevalni prihodki	0,00	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ	915.371,23	100,00	1.010.879,91	100,00

V letu 2025 največji delež med prihodki predstavljajo prihodki iz sredstev javnih financ (87,80 %). Od tega največji delež zasedajo prihodki Ministrstva za kulturo (66,17 %). 33,83 % prihodkov pa pripadajo sredstvom iz občinskih virov, t.j. Občine Idrije in Občine Cerkno.

Z opravljanjem dejavnosti javne službe, kot je ustvarjanje prihodkov od pobranih vstopnin, vodniške službe, izvajanje pedagoškega programa in druge spremljajoče dejavnosti, je muzej realiziral 105.879,09 EUR prihodkov, kar predstavlja 10,47 % vseh prihodkov. V primerjavi s preteklim letom so višji za 20.270,78 EUR, predvsem iz naslova večjega števila vstopnin

Preostali prihodki (1,72 %) predstavljajo prefakturani obratovalni stroški najemnikom/uporabnikom za oddane nepremičnine, natečene obresti na obeh računih UJP in drugi prihodki (centske izravnave, donacije zavodu,...). Vse zaračunane najemnine in uporabnine za nepremičnine, ki jih ima muzej v upravljanju, so prihodek občinskega proračuna.

ODHODKI

Naravne vrste stroškov so stroški materiala, storitev, amortizacije in dela.

Struktura odhodkov po vrstah za leto 2025 in primerjava s preteklim letom

<i>Vrste odhodkov</i>	<i>Odhodki preteklega obračunskega obdobja</i>	<i>Indeks strukture odhodkov 2024</i>	<i>Odhodki tekočega obračunskega obdobja</i>	<i>Indeks strukture odhodkov 2025</i>
1. Stroški blaga, materiala in storitev	411.597,16	45,23	483.601,24	47,97

1.1.Nabavna vrednost prodanega blaga	4.816,32		9.092,02	
1.2.Stroški materiala	54.338,71		66.891,51	
1.3.Stroški storitev	352.442,13		407.617,71	
2. Stroški dela	497.933,22	54,71	519.934,27	51,47
3. Drugi stroški	460,66	0,05	4.662,92	0,46
4. Amortizacija	0,00	0,00	000	0,00
5. Finančni odhodki	0,00		0,00	0,00
7. Drugi odhodki	92,04	0,00	7,15	0,00
8. Prevrednotovalni odhodki	0,00	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ	910.083,08	100,00	1.008.205,58	100,00

Največji delež odhodkov muzeja predstavljajo stroški plač (51,47 %). Stroški blaga, materiala in storitev predstavljajo 47,97 % vseh odhodkov, od tega daleč največ stroški storitev (84,29 % skupnih stroškov blaga, materiala in storitev).

Razčlenitev stroškov material, storitev in dela po postavkah

Stroški materiala

Vrsta materialnih stroškov	Znesek predhodnega obdobja	Znesek tekočega obdobja	Indeks 2025/2024
Stroški materiala (za vzdrževanje, čistila..)	4.586,77	5.858,16	127,72
Stroški energije	41.176,31	44.064,35	107,01
Zaščitna sredstva	2.782,97	1.113,69	40,02
Nadomestni deli za OS	1.336,04	3.117,99	233,37
Stroški pisarniškega materiala in strokovne literature	2.061,18	3.522,32	170,89
Drugi stroški materiala (za razstavo in podobno)	2.395,44	9.215,00	384,69
SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	54.338,71	66.891,51	123,10

Stroški materiala so se v letu 2025 povečali za 23,10 %. Največji delež materialnih stroškov tako v letu 2024 kot tudi v letu 2025 predstavljajo stroški energije - električna energija in energenti za ogrevanje (65,87 % vseh stroškov materiala). Preostali stroški materiala se nanašajo na nabavljen material za vzdrževanje objektov in razstav, čistila, zaščitno opremo, pisarniškega materiala in literature in podobno.

Stroški storitev

Vrsta stroškov storitev	Znesek predhodnega obdobja	Znesek tekočega obdobja	Indeks 2025/2024
Stroški storitev v zvezi z opravljanjem dejavnosti	128.053,03	139.225,62	108,72
Stroški storitev tekočega in investicijskega vzdrževanja in najemnin	76.786,01	112.455,36	146,45
Stroški zavarovalnih premij ter plačilnega in bančnega prometa	24.191,00	24.279,96	100,38
Stroški intelektualnih storitev (izobraževalne, svetovalne, odvetniške, prevajalske, zdravstvene in podobne storitve)	52.821,08	48.625,46	92,06
Stroški komunalnih in prevoznih storitev	10.396,39	14.933,17	153,06
Povračila stroškov v zvezi z delom (dnevnice, nočnine, potni stroški itd.)	12.585,13	16.852,70	143,64
Stroški fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami, ki bremenijo izplačevalca	11.378,22	9.883,69	86,86
Stroški reprezentance	1.356,07	2.791,26	205,83
Stroški drugih storitev	34.875,20	38.570,49	110,60
SKUPAJ STROŠKI STORITEV	352.442,13	407.617,71	115,65

Stroški storitev so se v letu 2025 povečali za 15,65 % v primerjavi s preteklim letom. Največjo rast predstavljajo stroški reprezentance, a ne predstavljajo niti 1 % na skupnih stroških storitev. V primerjavi s prejšnjim letom so se znižali stroški intelektualnih storitev (svetovalne, odvetniške, računovodske, revizorske). V letu 2025 so višji stroški tekočega in investicijskega vzdrževanja, ter povračila stroškov službenih poti. Na porast oziroma padec stroškov na ostalih postavkah, vpliva sama vsebina programov, ki jih ima muzej v izvajanju.

Stroški dela

Vrsta stroškov dela	Znesek predhodnega obdobja	Znesek tekočega obdobja	Indeks 2025/2024
Plače zaposlencev	352.999,66	380.747,14	107,86
Drugi prejemki iz del razmerja	63.747,79	62.982,16	99,18
Prispevki od plač	81.185,77	76.204,97	93,86
SKUPAJ STROŠKI PLAČ	497.933,22	519.934,27	104,42

Skupni stroški plač v letu 2025 so se v primerjavi z letom 2024 povečali za 4,42 %. Stroški bruto plač in prispevkov na plače so se sicer zvišali, med drugim tudi zaradi novega sistema plač v javnem sektorju. Drugi prispevki iz delovnega razmerja pa so v letu 2025 nižji, nižja izplačila nadomestil za povračilo stroškov zaposlenih.

2.2. Pojasnila K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Prihodki in odhodki, ugotovljeni v izkazu prihodkov in odhodkov se razdelijo po vrstah dejavnosti na dejavnost javne službe in tržno dejavnost.

Muzej ima vse prihodke in odhodke definirane kot dejavnost iz opravljanja javne službe.

2.3. Pojasnila K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov v skladu s 16. členom Pravilnika o razčlenjevanju prihodkov in odhodkov za pravnih oseb javnega prava.

Pri pripoznavanju prihodkov in odhodkov, ki se knjižijo evidenčno, se upošteva računovodsko načelo denarnega toka-plačane realizacije. Prihodek in odhodek po načelu denarnega toka se pripozna kadar je poslovni dogodek nastal in se je hkrati zanj prejelo oziroma izplačalo denarna sredstva.

Izkaz je sestavljen na podlagi prihodkov in odhodkov, evidentiranih v poslovnih knjigah ter vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih obračunskega obdobja, ločeno za izvajanje javne službe in tržne dejavnosti. Skupni prihodki po načelu denarnega toka v letu 2025 znašajo 1.010.879,94 EUR, skupni odhodki 1.008.205,58 EUR.

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka za leto 2025 izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 2.362,76 EUR.

Ker muzej ne izvaja več tržne dejavnosti, se celotni prihodki in odhodki nanašajo na opravljanje javne službe.

Struktura prihodkov in odhodkov po denarnem toku v primerjavi s preteklim letom in indeks rasti je prikazan tabelarično v spodnjih tabelah.

Struktura prihodkov po denarnem toku za leto 2025 in primerjava s preteklim letom:

<i>Vrste prihodkov</i>	<i>Prihodki preteklega obračunskega obdobja</i>	<i>Prihodki tekočega obračunskega obdobja</i>	<i>Indeks 2025/2024</i>
Prihodki za izvajanje javne službe	990.661,26	1.051.990,94	106,19
1. Prihodki iz sredstev javnih financ	857.394,98	924.271,85	107,8
a) Prejeta sredstva iz državnega proračuna od tega	581.732,26	590.597,86	101,52
Ministrstvo za kulturo - tekoča poraba	573.932,26	586.597,86	102,21
Ministrstvo za kulturo- investicije	7.800,00	4.000,00	51,28
b) Prejeta sredstva sredstva iz občinskega proračuna od tega	275.662,72	328.354,63	119,11
Občina Idrija- za tekočo porabo	148.568,77	166.605,74	112,14
Občina Idrija - za investicije	18.698,08	28.799,80	154,03
Občina Cerklje - za tekočo porabo	108.395,87	119.979,41	110,69
Občina Cerklje - za investicije	0,00	16.000,00	
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja-refundacije		5.319,36	
2. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe	133.266,28	127.719,09	95,84
a) prihodki od obresti	3.083,32	1.956,80	63,46
b) prihodki od premoženja	0,00		
c) drugi nedavčni prihodki	100.740,62	119.551,29	118,67
d) prejete donacije	29.442,34	6.211,00	21,10
e) prejeta sredstva iz proračuna EU	0,00		
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	0,00	0,00	
SKUPAJ	990.661,26	1.051.990,94	109,19

Struktura odhodkov po denarnem toku za leto 2025 in primerjava s preteklim letom:

Vrste odhodkov	Prihodki preteklega obračunskega obdobja	Prihodki tekočega obračunskega obdobja	Indeks 2025/2024
Odhodki za izvajanje javne službe	928.650,05	1.064.325,04	104,62
1. Plače in drugi izdatki zaposlenim	438.534,81	444.619,86	101,39
2. Prispevki delodajalcev	64.502,39	70.158,33	108,77
3. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	379.908,58	486.480,96	128,05
a) Pisarniški in splošni material in storitve	122.701,59	124.182,29	101,21
b) Posebni material in storitve	43.978,39	85.400,85	194,19
c) Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	62.414,67	67.923,19	108,83
d) Prevozni stroški in storitve	3.952,52	11.571,25	292,76
e) Izdatki za služene poti	12.578,54	12.398,85	98,57
f) Tekoče vzdrževanje	76.868,87	127.508,28	165,88
g) Poslovne najemnine in zakupnine	13.462,17	12.045,02	89,47
h) Drugi operativni odhodki	43.951,83	45.451,23	103,41
4. Investicijski odhodki	45.704,27	63.065,89	137,99
Odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	0,00	0,00	
SKUPAJ	928.650,05	1.064.325,04	104,62

Rezultat izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka:

	Tekoče obračunsko obdobje	Preteklo obračunsko obdobje	Indeks 2025/2024
Celotni prihodki	990.661,26	1.051.990,91	106,91
Celotni odhodki	928.650,05	1.064.325,04	114,61
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	62.011,21		
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI		12.334,10	

Presežek odhodkov nad prihodki po denarnem toku znaša 12.334,10 EUR, pokriva se s presežkom prihodkov nad odhodki iz preteklih let.

2.4 Pojasnila k izračunu finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

Muzej v letu 2025 nima danih posojil oziroma prejetih vračil za dana posojila.

3. Izračun davka od dohodka pravnih oseb

V skladu s 1. odstavkom 9. člena Pravilnika o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti zavezanec kot so zavod, društvo, ustanova, verska skupnost, politična stranka, zbornica, reprezentativni sindikat, ne plača davka od dohodka pravnih oseb, če:

- je v skladu s posebnim zakonom ustanovljeno za opravljanje nepridobitne dejavnosti in
- dejansko posluje skladno z namenom ustanovitve in delovanja.

Ne glede na prvi odstavek 9. člena, plača zavezanec iz tega člena davek po Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb od dohodkov iz opravljanja pridobitne dejavnosti.

Za dohodke iz opravljanja nepridobitne dejavnosti se med drugim štejejo:

- donacije,
- obresti za sredstva na podračunih, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa,
- sredstva za izvajanje javne službe iz javnofinančnih virov,
- namenska javna sredstva.

Za dohodke iz opravljanja pridobitne dejavnosti se med drugim štejejo:

- sredstva za izvajanje javne službe, ki niso pridobljena iz javnofinančnih virov,
- dohodki od prodaje blaga in storitev,
- najemnine in/ali druga plačila v povezavi iz oddajanja nepremičnin.

Muzej pri obračunu davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2025 izkazuje davčno osnovo v višini 1.416,37 EUR. Obdavčitev za leto 2025 je 22 %, kar pomeni, da znaša davek od dohodka pravnih oseb 331,60 EUR. Preveč vplačane akontacije v letu 2025 bo zavezanec dobil povrnjene v letu 2026. Trimesečne obveznosti za plačilo akontacij davka za leto 2026 znašajo 77,90 EUR.

4. Ugotovitev poslovnega izida za leto 2025

Rezultat poslovanja	Preteklo obračunsko obdobje	Tekoče obračunsko obdobje
Skupni prihodki	915.371,23	1.010.879,94
Skupni odhodki	910.083,08	1.008.205,58
Presežek prihodkov nad odhodki	5.288,15	2.674,36
Davek od dohodka pravnih oseb	332,78	311,60
Presežek odhodkov nad prihodki obračunskega obdobja	4.955,37	2.362,76

Kot je bilo že pri zgornjih pojasnilih pojasnjeno, muzej za leto 2025 beleži presežek prihodkov nad odhodki pred obdavčitvijo v višini 2.674,36 EUR. Z upoštevanjem obračuna davka od dohodkov pravnih oseb pa 2.362,76 EUR presežka prihodkov nad odhodki.

Idrija, 18. 2. 2026

Poročilo pripravila:

Kogej Mateja

Računovodski servis Contall d.o.o.

Idrija, 3. 3. 2025

PRILOGA 1

POVZETEK FINANČNEGA POROČILA ZA LETO 2025 – OBČINA CERKNO

PRORAČUNSKA POSTAVKA	PRIHODKI (v €)			ODHODKI (v €)		
	Občina Cerkno	Drugo	SKUPAJ	Namen	Znesek	SKUPAJ
131871 – INVESTICIJE ¹	16.000,00	717,96	16.717,96	Beljenje notranjih prostorov Cerkljanskega muzeja Ureditev dostopa do spomenika ter izdelava vodometnega jaška Bevkove domaćije v Zakojci Zunanja obnova oken – Cerkljanski muzej	7.987,68 4.751,90 3.978,38	16.717,96
131819 – ZAPOSLITEV MUZEJSKEGA DELAVCA	27.000,00	729,63	27.729,63	Plače in prispevki za delo muzejskega delavca v Cerkljanskem muzeju	27.729,63	27.729,63
1318126 – ODKUP MUZEJSKEGA GRADIVA	1.500,00	4.100,00	5.600,00	Spominski predmet Rudijsa Finžgarja Odkup jasilic iz hiše pri Ivanišu v Cerknem	5.600,00	5.600,00
131855 – OBRATOVALNI STROŠKI ²	57.000,00	19.124,76	76.124,76	Zavarovanje objektov, stavbno zemljišče, ostali stroški materiala in storitev: ogrevanje, energija, varovanje, čiščenje idr.; odprtost Enote Cerkno	76.124,76	76.124,76
131870 – PROGRAMSKI STROŠKI	18.800,00	/	18.800,00	Razstave, proučevanja, sodelovanja na strokovnih srečanjih, dogodki, idr.	18.800	18.800,00
131815 – ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST	2.500,00	4.744,59	7.244,59	<i>Idrijski razgledi št. 1–2/2025</i>	7.244,59	7.244,59

131856 – MESTNI MUZEJ IDRIJA – OPREMA	13.000,00	83,10	13.083,10	Zložljive macesnove mize (3) in klopi (6) Okvirji vitrine (25 kos) Računalnik HP P Tower 400 z monitorjem HP P mini 400 z monitorjem Kovinska ogrođja panoja (5 kos) Razvlažilec	13.083,10	13.083,10
SKUPAJ	135.800	29.500,04	165.300,04		165.300,04	165.300,04

¹ Sredstva so bila v celoti porabljena za investicijsko vzdrževanje.

² V obratovalnih stroških ni zajet strošek dela skupne službe. Prav tako ni zajet strošek dela dijakov, študentov in zunanjih sodelavcev za potrebe zagotavljanja odprtosti, ki je v letu 2025 znašal 9.317,43. **Skupen strošek obratovalnih stroškov znaša min. 85.442,19, brez upoštevanja stroškov skupne službe.**

DIREKTOR
dr. Miha Kosmač

MM
MESTNI MUZEJ IDRIJA
MUZEJ ZA IDRJSKO BY CERKLJANSKO

MESTNI MUZEJ IDRIJA
MUZEJ ZA IDRIJSKO IN CERKLJANSKO
Prelovčeva 9, 5280 IDRIJA
SVET

**SKLEP O POTRĐITVI LETNEGA POROČILA MESTNEGA MUZEJA IDRIJA
ZA LETO 2025 IN PREDLOG SKLEPA O RAZPOREDITVI PRESEŽKA PRIHODKOV
NAD ODHODKI ZA LETO 2025**

Svet Mestnega muzeja Idrija – muzeja za Idrijsko in Cerkljansko je na svoji 13. redni seji dne 26. februarja 2026 pod točko 5. obravnaval in potrdil Letno poročilo Mestnega muzeja Idrija za leto 2025. Na osnovi poslovnega poročila in računovodskih izkazov je bilo ugotovljeno, da Mestni muzej Idrija v poslovanju za leto 2025 izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 2.362,76 EUR.

Sprejeta sta bila dva sklepa:

SKLEP 5: Potrdi se Letno poročilo Mestnega muzeja Idrija – muzeja za Idrijsko in Cerkljansko za leto 2025.

SKLEP 6: Ustanoviteljicama Občini Idrija in Občini Cerkljano se predlaga, da sprejmeta sklep, da se »čisti« presežek prihodkov nad odhodki v višini 2.362,76 EUR nameni za investicijsko vzdrževanje v letu 2026.

Številka: 6100-2/2026-4

Datum: 26. 2. 2026

PREDSEDNICA SVETA:

Milojka Magajne, muzejska svetnica

MESTNI MUZEJ IDRIJA
MUZEJ ZA IDRIJSKO IN CERKLJANSKO

Sklep prejmejo:

- arhiv Mestnega muzeja Idrija
- direktor Mestnega muzeja Idrija
- Občina Idrija
- Občina Cerkljano

